

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan svečer izvenemil nedele in praznika ter valja po pošti prejeman na avstro-ogrsko dežele na vse leto 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača na vse leto 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčije celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko pale leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpeljavitve naročnine se ne oira. — Za omanila se plačuje od petorastopne peti-vrste po 14 h, če se omanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravlštvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, omanila, št. j. administrativne stvari.

Uredništvo telefon št. 84.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvo telefon št. 85.

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani.

II.

b) Nekaj statistike o uspehih zveznih zadrug leta 1907.

Starejše zadruge »Zveze slovenskih zadrug« v Ljubljani so pravčasno sestavile svoje računске zaključke za leto 1907., na podlagi katerih je »Zveza slovenskih zadrug« s hvalevredno hitrostjo sestavila statistiko, iz katere posnemamo sledeče: Statistika se nanaša na 31 posojilnice, 9 mlekarskih zadrug in 18 raznih drugih zadrug.

Denarni promet leta 1907.: Posojilnice 102,612.975 K 38 vin. Mlekarske zadruge: 893.668 K 80 vin. Druge zadruge: 1,146.779 K 13 vin., skupaj 104,653.423 K 31 vin.

Člani koncem leta 1907. Posojilnice: 16.149. Mlekarske zadruge 1354. Druge zadruge: 878, skupaj 18.381.

Deleži koncem leta 1907.: Posojilnice: 309.791 K 81 vin. Mlekarske zadruge: 18.174 K 75 vin. Druge zadruge: 70.565 K 6 vin., skupaj 398.531 K 62 vin.

Hranilne vloge: v letu 1907. vloženo 17,044.346 K 71 vin., v letu 1907. vzdignjeno 14,370.782 K 23 v., kapitalizirane obresti 1,217.888 K, stanje koncem leta 1907. 32,644.522 kron 59 vin.

Posojila: V letu 1907. dano 13,863.552 K 91 vin., v letu 1907. vrnjeno 10,600.457 K 2 vin., stanje koncem leta 1907. 27,947.639 K 36 vin.

Naložen denar koncem leta 1907.: Posojilnice: 3,705.858 K 15 vin., Mlekarske zadruge: 16.078 K 31 vin., Druge zadruge: 9623 K 86 vin., skupaj 3,731.560 K 32 vin.

Izposojila koncem leta 1907.: Posojilnice: 968.608 K 44 vin., Mlekarske zadruge: 78.930 K 97 vin., Druge zadruge: 128.899 K 73 vin., skupaj 1,176.439 K 14 vin.

Nepremičnine: Posojilnice: 1,759.743 K 39 vin., Mlekarske zadruge: 70.642 K 67 vin., Druge zadruge: 124.997 kron 51 vin., skupaj 1,955.383 K 57 vin.

Čisti dobiček leta 1907.: Posojilnice: 175.867 K 4 vin., Mlekarske zadruge: 14.625 K 81 vin., Druge zadruge: 6230 K 10 vin., skupaj 196.722 kron 95 vin.

Rezervni sklad konec l. 1907.: Posojilnice: 1,007.001 K 85 vin.,

Mlekarske zadruge: 34.462 K 67 vin., Druge zadruge: 15.864 K 24 vin., skupaj 1,057.328 K 76 vin.

c) podatki o zvezinem poslovanju.

Ze prej smo omenili, koliko ustanovnega dela je že izvršila »Zveza slovenskih zadrug«. Mnogim svojim zadrugam je pomagala pri sestavi računskega zaključka za leto 1907. Vsem svojim zadrugam je bila zmerom v vseh zadevah takoj na pomoč — in tako mora ostati tudi znaprej.

Mnogo dela je imela že dozdaj z davčnimi zadevami, ker skrbi za to, da se njenim članicam niti vinar ne predpiše neopravičeno na davkih.

»Zveza slovenskih zadrug« v Ljubljani je storila uspešne korake, da njene zadruge ne plačujejo samo le celoletno neposrednih pristojbin in rentnega davka, temveč da ga plačuje zveza sama skupno za svoje zadruge. Omeniti nam je pa posebno sledeče panoge zveznega poslovanja.

1. Denarna izravnava.

»Zveza slovenskih zadrug« si je stavila takoj v začetku načelo, da izpelje med svojimi zadrugami popolno denarno izravnavo, ker tega ne zahteva le stroga združna disciplina, temveč še posebno lastna korist zadrug, katerim je taka popolna izravnava najsigurnejša in najbolj mobilna prometna rezerva ter jim najbolj olajšuje vsako dnevno redno poslovanje.

S popolno denarno izravnavo pa zveza nikakor ne omejuje avtonomije zadrug, temveč jim v tem ravno zagotavlja popolno neodvisnost.

Nekaterim zadrugam se je sicer prej po vsej sili sugeriralo ali pa pustilo mnenje, da popolna denarna izravnava manjša njihovo avtonomijo, a zadruge same so prihajale do prepričanja, da je to mnenje napačno in naravnost škodljivo njim samim in gospodarski skupnosti ter popolnoma nasprotuje združni ideji.

Te zadruge so se z veseljem oklenile »Zveze slovenskih zadrug«, ker je ta upeljala strogo denarno izravnavo, s katero jim najbolj čuva avtonomijo.

Da je zveza ravno v denarni izravnavi dosegla lepe uspehe, pričajo sledeče številke:

Denarni promet znaša dosedaj: 10,429.975 K 12 vin. Zadruge imajo pri zvezi naloženo, in sicer konec junija 1908. 913.199 K 79 vin., a stanje zadrugam izplačanih kreditov je bilo konec junija 1908. 1,055.493 K 66 vin.

Denarna izravnava bo sčasoma popolnoma izvedena; če vzamemo gori navedene številke o naloženem denarju in o posojilih za nekako podlago, najdemo, da znesek naloženega denarja jako presega znesek izposojil, katero razmerje se najbrž ne bo de posebno predrugačilo.

2. Blagovni posli.

Blagovno poslovanje upeljuje »Zveza slovenskih zadrug« v Ljubljani z največjo previdnostjo in po načelih, ki izključujejo vsako izgubo.

Dosedanji promet v blagovnem poslovanju znaša 77.798 K 40 vin.

»Zveza slovenskih zadrug« sodeluje uspešno pri dobavi sena in drugih krmil.

3. Revizija.

»Zveza slovenskih zadrug« v Ljubljani je zadobila že od c. kr. ministrstva notranjih zadev revizijsko pravico, kar naj vzamejo na znanje tudi oni, ki so poedine zadruge plašili, da zveza ne dobi te pravice ter so s pravo rovtarsko brihtnostjo poskušali podelenje revizijske pravice vsaj zavleči.

»Zveza slovenskih zadrug« smatra revizijo za svojo najvažnejšo nalogo, a ne za formalnost, ki se da morda v par uricah opraviti, med tem ko bi se rabilo za temeljito revizijo več dni.

Ze po svojih pravilih mora zveza vsako zadruzo pregledati vsako leto ali vsaj tako, da nobena njena zadruha ne ostane nad poldrugo leto brez revizije; da se more izvršiti temeljita revizija, a se z njo zadrugam vendar ne povzroči stroškov, se vrši vsaka revizija na zvezine stroške, v kolikor ne traja več kot tri cele dneve.

Zadruge same si želijo temeljite revizije, pri katerih revizor natančno izpolni svojo dolžnost.

Revizor si svoje dolžnosti ne sme olajšati morda radi tega, ker popolnoma zaupa vodstvu zadrug; tako zaupanje dotični funkcionarji sicer vzamejo na znanje, a o revizorju pa le začnejo misliti, da je za temeljito revizijo prelen ali pa nezmožen.

Vodstva zadrug od revizorja nikdar ne želijo ravno njegovega mnenja v zaupanju do njih, pač pa si želijo, da revizor s temeljito revizijo dožene opravičenost zaupanja.

Seveda se pa tudi lahko zgodi, da se vodstva zadrug kakega revizorja rade kakor hitro mogoče rešijo, posebno če ne zna taktno postopati, da je z njimi robot, jim hoče le im-

ponirati itd.; takih revizorjev pač nobena zveza ne sme pošiljati k zadrugam.

Iz vsega navedenega mora pač vsakdo posneti, da je »Zveza slovenskih zadrug« v Ljubljani popolnoma moderno urejena in da je dosegla že nepričakovano lepe uspehe in že lastna korist zadrug zahteva, da se ji pridružio.

V krajih, kjer pa še zadrug ni, naj se oglašijo za gospodarski napredek vneti možje ter se obrnejo na »Zvezo slovenskih zadrug« v Ljubljani, pri kateri gotovo najdejo vsakatero pomoč za ustanovitve novih zadrug.

Z novim združnim delom, katero je »Zveza slovenskih zadrug« v Ljubljani v tako kratkem času spravilo na trdno podlago, do nepričakovano hitrega razvoja in najlepših uspehov, bode zveza zmogla vse naloge, katere jo še čakajo.

To je pravo pozitivno delo, katero bo spas slovenskega naroda.

Višje aktivitetne doklade.

Dunaj, 4. avgusta. Uradna »Wiener Zeitung« je prinesla naredbo celokupnega ministrstva, s katero se pomaknejo nekatera mesta v višji razred aktivitetnih doklad za državne uradnike. V 2. razred se pomaknete mesti Ljubljana in Celovec, v 3. razred pa več gornještajerskih mest in trgov, na Spodnjem Stajerskem pa Celje.

Politični strahovi bana Raucha.

Budimpešta, 4. avgusta. Ban baron Rauch se mudi že od sobote v Budimpešti ter se je udeležil tudi ministrskega sveta, v katerem je poročal o hrvaških zadevah. Jutri potuje ban najbrže v Išlo, da prispeže cesarju kot tajni svetnik. — Včeraj je imel ban Rauch razgovor z urednikom »Pesti Hirlapa« ter mu je povedal glede političnega položaja na Hrvaškem sledeče: »Tekom včerajšnjega dne sem imel opetovane konference z raznimi državniki. Pri vseh svojih dogovorih sem imel vedno intencije cesarja-kralja pred očmi.« Potem se je dotaknil ban znanega govora, ki ga je imel poslanec Supilo v Delnicah ter rekel: »Oni govor je pojasnil ves politični položaj na Hrvaškem. Sedaj morajo jasno videti tudi tisti, ki nedavno še niso hoteli videti. Javno mnenje se je prepriča-

lo, kakšne cilje zasleduje reška resolucija. Resolucijski nameravajo ustanoviti jugoslovansko državo, za čimer Starčevićanci tudi streme, toda v okvirju monarhije. Sedaj je tudi umljivo, zakaj se obe skupini tako pisano gledate.«

Volitev srbskega patrijarha.

Budimpešta, 4. avgusta. Ogrska vlada sicer ne bo predlagala kralju, naj razveljavi izvolitev Zmejanovića za patrijarha, pač pa bo vladarju direktno priporočila, naj imenuje škofa Bogdanovića za patrijarha. Vlada se je dalje časa pogajala s srbsko radikalno stranko ter ji obljubila gotove koncesije s pogojem, da bo Bogdanović izvoljen za patrijarha. Srbska radikalna stranka pa se na te pogoje ni ozirala ter je še nalašč volila Zmejanovića, proti kateremu se je bila vlada že poprej odločno izrekala.

Nemiri v Perziji.

London, 4. avgusta. Perzijski kozaki so obkolili vas Gulitak, ki je pod angleško jurisdikcijo. Nekateri kozaki so udri tudi v vas. Angleško poslaništvo je vložilo takoj protest proti takemu nasilstvu. Tudi turško poslaništvo je protestiralo proti enakim izgreedom. V Teheranu je varnost za življenje in imetje čim dalje manjša. Nihče ne veruje več, da bi se mogel napraviti red brez oborožene intervencije. Vkljub pritožbam šahove vlade je turško poslaništvo pribežališče preganjanjih. Poslopje turškega poslaništva je prenapolnjeno begunov.

Dogodki na Turškem.

Simpatije avstro-ogrsko vlade za ustavno Turčijo.

Carigrad, 4. avgusta. Avstro-ogrski poslanik grof Pallavicini je v imenu svoje vlade izrekel velikemu vezirju Said pašu simpatije in zagotovilo, da se dunajska vlada živahno zanima za usodo Turčije ter upa, da se bo sultanova odločitev glede obnovitve ustave izkazala za drzavo kot srečen korak. Veliki vezir se je zahvalil za simpatije ter jih takoj sporočil sultanu.

Novo turško ministrstvo.

Kakšni ljudje so dosedaj imeli v rokah šolstvo na Turškem, je prižal sam sultan v dekretu, s katerim je odstavil dosedanjšega naučnega

LISTEK.

Ada.

(Spisal F. Mrak)

(Dalje.)

Ta je obstal pri vratih. V družbo, ki je bila zbrana okrog Ade, se ni hotel vriniti, ker ni maral biti nadležen, a hotel je počakati, da nastane pri Adi malo prostora, potem je mislil stopiti k njej in jo prositi za ples. Tako je preteklo nekaj minut in te minute se Adi niso zdele neprijetne. Čakal je nanjo z odlično spoštljivostjo — ta zavest ji je dobro dela.

To prijetno čuvstvo pa se je naglo premenilo, ko je vstopila v sobo Berta.

»Tako je začne nov ples in mene ni še nihče angažiral,« je s humorično resnostjo zaklicala Berta in se ustavila prav blizu Herberta. »To ste res lepi kavalirji, čestiti gospodje; zdaj se vam moram že ponujati.«

Herbert je bil v silni zadregi. Lagati ni hotel, a plesati še enkrat z Berto in ne z Ado — ne, tega ne.

V tej stiski mu je priskočil na pomoč Milan Rakovec, ki je od bufeta zaklical:

»Ker je moj prijatelj in baron že angažiran z gospodično Ado, zadržite se z menoj, gospodična Ber-

ta; jaz bom srečen, če bom mogel položiti svoji sovražnici roko okrog nenaravno vitkega pasa.«

Ada je hvaležno pogledala Rakovca, kakor bi hotela reči: »ti si res dober prijatelj.« Berta pa je uganila, da je Rakovec s svojo prisotnostjo duha preprečil njenonakano in je hitela prikriti svoj poraz s tem, da je sprejela Rakovčovo ponudbo. V naslednjem trenutku je že baron Herbert stal pred Ado in jo ljubko zaradelo odpeljal na plesišče.

Herbert se kar ni mogel čutiti domačega. Zavest, da je siromak in da si služi vsakdanji kruh z opravljanjem ponižne pisarske službe, je kakor težak kamen ležala na njegovem srcu in ni dopuščala, da bi se svobodno razvil. Čutil je, da se vede preveč skromno, kakor je čutil, da si njegov prijatelj Milan preveč dovoljuje, a kraj najbolj volje si ni znal pomagati.

Ravnal je z Ado s spoštljivo vdanostjo, ki je dekletu kaj prijetno dela. Vajena običajne arogantnosti tržaške meščanske mladine, je takoj zapazila, da se Herbert vse drugače, vse fineje in obzirneje vede. Smatrala je njegovo skromnost za delikatno in se vdajala celo velikanski zmoti, da je to lastnost aristokratov. Priznala si je, da ji Herbert nadvse dobro ugaja.

Med plesom sta govorila le malo, pozneje pa sta se vsedla v tih kotiček stranske sobe in se zapletla v

čudovito vsakdanji pogovor o najbrezpomembnejših stvareh, ki pa se jima je zdel silno zanimiv. Govorila sta zdaj glasno in živahno, zdaj tiho in zaupno. Vsebinska je bila prazna, a veselilo ju je, da sta drug drugega slišala, glas je vplival, na besede niti pazila nista.

Herbertu ni bilo treba šele opozovati in študirati, kak vtisk je napravil na Ado. Ne da bi to vedela in nameravala, je Ada s svojim naravnim in neprisiljenim vedenjem razodevala, da ji je ljub, kar je Herberta navdalo z veselimi, srečnimi čustvi.

Zabava v Mesesnelovi hiši je trajala še dolgo in naravno je bilo, da so tudi drugi povabljeni hoteli plesati z Berto in z Ado, saj so bili prve plesle le iz pozornosti in v ljubezni do novega gosta prepustili baronu Herbertu, niso pa bili voljni mu priznati kako predpravo, niti je baron na to mislil. Udeleževal se je plesa kakor drgi povabljeni in se z njimi vred veselil zabave.

Najzadovoljnejši v celi družbi pa je bil stari Mesesnel. Kar žarel je, videč, kako ljubezniv in pozoren je baron Herbert in kako se zanj zanima Berta. To so bila dobra znamenja, da se uresniči njegov načrt in v duhu se je radoval, da postane njegova hči baronica in da bo stopila med prve dame v Trstu, dasi je njen oče, ko je prišel v to mesto sreče iskat, začel svojo karijero s tem, da

je konje snažil, vozove pral in koruzo prevažal... Mesesnel je v tej animiranosti brez preudarka praznil čaše, ki mu jih je nalivek zdaj natakar, zdaj hudomušni Milan Rakovec. Ta se je proti koncu zabave popolnoma posvetil Mesesnelu in skrbel je s pravo požrtvovalnostjo, da ga je čim bolj zabaval. Zdjaj se mu je laskal, zdaj mu je pripovedoval zabeljene, zdaj mu je delal komplimente, zdaj se je iz njega norčeval. Vmes pa je trkal z njim in napival njemu, njegovi rodovini, njegovi trgovini, celo njegovim poslom in konjem. Starec se je smejal na ves glas in tleskal po svojih stegnih, pa ni zapazil, da je Milan Rakovec imel očividno namen, ga opijaniti. Naposled je vino stopilo staremu Mesesnelu v glavo. Začel je prepevati z glasom prehlajenega petelina in naposled je tolsto ženo svojega knjigovodje povabil na ples ter jo že pri prvih korakih prevrnil na tla. Milan Rakovec se je zadovoljno smejal in je Herbertu zašepetal na uho: »To je moje maščevanje, ker me je starec pri pozdravu zafrknil.«

Berta in Ada sta poskusili Mesesnela izlepa odpraviti spat, a stari se na vdal. Vedno se je pijano krohtal, silil za debelo knjigovodjevo ženo, zagotavljajoč jo, da tvori žensko lepoto samo obilnost mesa, nadlegoval knjigovodjo, naj mu ženo proda in začel naposled zahtevati, naj se vse navzočne dame z njim pobratijo.

Berta in Ada sta bili v strašni zadregi, zlasti ker so se gostje vidno zabavali nad Mesesnelovo pijanostjo. Baron Herbert je bil prvi, ki je spoznal, da je čas oditi in opozoril druge goste, naj se poslova. Nekateri, ki so že večkrat doživeli take prizore, so se branili iti, a ker se je večina adala Herbertovemu nagovarjanju, so se ji morali pridružiti. Tako je bila domača zabava pri Mesesnelovih pred časom končana.

Ko se je baron Herbert poslavljaj od Berte in Ade, je videl, da jih je sram očetovega početja. Bilo jih je tako sram, da se nista upali povabiti barona, naj jih še obišče; obe sta mislili, da ga ne bo nikdar več. Herbert je uganil njiju misli in ko se je zahvalil za sprejem in ljubeznivo gostoljubnost, je sam vprašal, če sme še priti.

Prijetno iznenadeni sta obe zardeli, čuteč, da je to zadoščenje za predno zadovoljstvo, s katerim so drugi povabljeni opazovali Mesesnelove ekscese. Hvaležni pogledi obeh deklet sta zadeli Herberta.

»O, prosim, čast nam bo, res čast...« je jecljala Berta.

»Kako ste dobri in prijazni,« je tiho rekla Ada.

Podali sta mu roke, ki jih je baron Herbert poljubil, dekleti bi ga bili najraje objeli, da jima je tako nežno pomagal iz zadrege.

(Dalje prihodnjik.)

ministra. Dekret pravi: »Spoznali smo, da mora stati na čelu naučnega ministrstva mož, ki ni samo uradnik, temuč je tudi izobražen. Zaradi tega je bil Hašim paša odstavljen, in Haški beg, ki pozna tudi znanosti zapadnih dežel, imenovan na njegovo mesto za naučnega ministra.« — Mladoturški časopisje poroča, da so zopet vsi ministri z velikim vezirjem vred podali demisijo. Prvi je demisioniral finančni minister Zia paša ter pri tej priliki sultanu pisal, da se priznava k mladoturškim idejam. Vkljub temu ga hoče sultan pozvati, naj prevzame predsedstvo v novem ministrstvu. Mladoturki, ki imajo sedaj sploh vso oblast, zahtevajo, da mora vsaj en odločen Mladoturek postati minister, ostali ministri pa morajo biti zanesljivi možje, ki ne bodo zapadli reakciji. Med mladimi častniki in ekstremnimi elementi kroži parola, da morata priti v ministrstvo mladoturški častnikar in kak mlajši general.

Mladoturki vladajo.

»Odbor za napredek in slog« je ustanovil nekako postransko vladno. Odbor je izdal okrožnico, v kateri pravi, da sultana še vedno obdajajo nekateri malovredni reakcionarji, ki jih je treba spoditi. Izzet pašo je odbor zaradi njegovega bega proglasil za veleizdajalca, ga obsodil na smrt ter zahteva, naj se njegovo premoženje konfiskuje. Maršala Osman pašo, ki je prišel v Bitolj, da zatre vojaški punt, je mladoturški odbor ujel ter ga poslal v Ohridu v prognanstvo z ukazom, da ne sme tega mesta pod smrtno kaznijo nikoli zapustiti. Na zahtevo mladoturškega odbora je bil odpuščen policijski minister, ker je odslovljenim policijskim vohonom priskrbel druge službe. Tudi vrhovni ravnatelj pošt je odstavljen, ker je hotel še vedno izvrševati cenzuro.

Splošno pomiloščenje.

Dne 2. t. m. so na sultanov ukaz izpraznili vse ječe po celi državi ter so izpuščeni tudi najhujši zločinci, roparji, požigalci, morilci, sploh ljudje, ki so čakali že na vislice. Prebivalstvo je vsled tega v hudih skrbih, posebno po mestih, kjer je za vsakim oglom videti obraze hudodelcev, ki so zreli za vislice. Sicer so zločince pri izpustu zaprisegli na koran, na evangelij ali na testament, da ne bodo storili nobenega hudodelstva več, toda takim prisegam nihče dosti ne zaupa. Baj se je sultan hotel na ta način maščevati, ker je bil prisiljen izpustiti politične kaznenice.

Klerikalen notar pred sodiščem.

V ponedeljek dopoldne se je pričela pred okrožnim sodiščem v Novem mestu kazenska obravnava proti notarju v Kostanjevici Mateju Hafnerju, njegovemu pisarju Ivanu Sajovicu in graščinskemu vratarju Urbanu Zupančiču radi hudodelstva zapeljavanja h krivemu pričevanju, oziroma radi zločina krive prisige. Razprava se je vršila v porotni dvorani. Obravnava je vodil višji sodni svetnik Anton Levec, prisedniki pa so bili svetniki Škerlj, Gandini in dr. Volčič. Tožbo je zastopal državni pravdnika namestnik dr. Otokar pl. Kočvar. Notarja Hafnerja in Ivana Sajovca je zagovarjal odvetnik dr. Josip Furlan iz Ljubljane, Urbana Zupančiča pa odvetnik dr. Karel Slane. Obravnava je vzbudila splošno zanimanje v Novem mestu, zlasti v pravnih krogih, radi svojega političnega ozadja pa tudi v širših slojih novomeškega občinstva. Radi tega se ni čuditi, da je sicer prostorna dvorana pot bila skoro premajhna. Ko je notar Hafner, oblečen v črno salonsko suknjo, s črno kravato, stopil v dvorano, je vse občinstvo uprlo oči vanj; blede njegov obraz je za trenotek obilila lahka rdečica in v momentni zadregi je pobesil oči k tlom. A to je trajalo samo kratek hip. Mirno je nato stopil, elegantno se poklonivši, pred sodnike. Sluga mu je ponudil poseben stol, na katerega se je ravnodušno vsedel, kakor da bi se obravnava ni malo ne tikala njegove osebe. In to svojo ravnodušnost in hladnokrvnost je obvaroval do konca. Kdo bi mogel vedeti, ali mu je to ravnodušnost narokovalo trdno prepričanje, da bo oproščen, ali pa je a priori že bil uverjen, da zanj ni rešitve, da mu je obsodba gotova? V dvorani je vlada-la grobna tihota, slišal se je samo šelest papirja, ko je predsednik Levec listal po aktih. Preteklo je par minut, nato je vzel predsednik iz gromade aktov obsežen zveženj papirja ter ga dal zapisnikarju avkultantu Goliju s pozivom, naj prečita obtožnico. Zapisnikar je nato prečital tole obtožnico: C. kr. državno pravdnikova vlaga obtožbo zoper tele osebe:

1. Urbana Zupančiča, rojenega v Mihovem, katoliške vere,

oženega 50 let starega vratarja v Kostanjevici.

2. Ivana Sajovca, rojenega na Trati, leta 1891, samskega notarskega pisarja v Kostanjevici, pristojnega v Senčur na Gorenjskem.

3. Mateja Hafnerja, rojenega v Dorfarjih l. 1865, kat. vere, oženega c. kr. notarja v Kostanjevici, pristojnega v Kostanjevici.

Urban Zupančič je pred c. kr. okrajnim sodiščem v Kostanjevici dne 12. oktobra 1907 v kaz. pravdi zoper Mateja Hafnerja radi prestopka po § 23. tisk. zak., dne 22. oktobra 1907 pa v kazenski pravdi proti Mateju Hafnerju radi pregreška zoper varnost na časti po krivem pričal, da se ne spominja, da bi bil dne 25. avgusta 1907 s pošte prinesel ter notarju Hafnerju izročil zavoj tiskanih pamfletov;

Ivan Sajovic je dne 11. novembra 1907 pred c. kr. okrajnim sodiščem v Kostanjevici v kazenski pravdi zoper Mateja Hafnerja radi pregreška zoper varnost časti nezaprisežen, dne 4. decembra 1907 pa pred c. kr. okrožnim kakor vzklicnim sodiščem v Novem mestu v kaz. pravdi zoper M. Hafnerja radi prestopka po § 23. tisk. zak. zaprisežen po krivem pričal v celoti in osobito s trditvijo, da je dne 25. avgusta 1907 dobil zavoj pamfletov na svoj naslov po pošti in da jih je razdelil na lastno roko, vse brez vednosti Mateja Hafnerja, dne 4. decembra 1907 tudi s trditvijo, da pamfleta ni prečital;

Mate Hafner in Ivan Sajovic sta pa Urbana Zupančiča z velevanjem in nasvetovanjem k pod I. navedenemu krivemu pričevanju napeljala in še posebej je Mate Hafner tudi Ivana Sajovca k pod II. navedenemu krivemu pričevanju s poukom in nasvetovanjem napeljal;

Urban Zupančič je zakrivil hudodelstvo goljufije po §§ 197., 199 a kaz. zak., Ivan Sajovic isto hudodelstvo kakor neposredni storilec in sokrivec v smislu § 5. kaz. zak., Mate Hafner pa hudodelstvo goljufije po §§ 197., 199 a in 5. kaz. zak.; kaznujejo naj se vsi po § 202. kaz. zak., Ivan Sajovic in Mate Hafner tudi po § 204. kaz. zak.

Razlogi.

Dne 27. avgusta 1907 so se vršile v Kostanjevici občinske volitve.

Dne 25. avgusta 1907 — v nedeljo — pa je obdolženec Ivan Sajovic razširjal po Kostanjevici »pamflete« »Razmere v Kostanjevici«, ki grdi več obče znanih meščanov. Že dne 5. avgusta 1907 je pravil raznim ljudem Sajovic, da je te tiskovine dobil od notarja Hafnerja, ter da jih okoli nosi vsled njegovega naročila.

Glasom sodbe c. kr. okrajnega sodišča v Novem mestu z dne 21. septembra 1907, U 714/7/6 je bil radi razširjanja omenjenih listkov obsojen obdolženec Ivan Sajovic zovoljo prestopka po § 23. tiskovnega zakona na 10 kron globe. V tej pravdi je notar Hafner celo zastopal obdolženca. Nekaj kostanjevskih meščanov je nastopilo nato proti notarju Hafnerju radi pregreška zoper varnost časti in moral se je notar Hafner zagovarjati tudi radi prestopka po § 23. tiskovnega zakona.

Obdolženec Ivan Sajovic je bil zaslišan v obeh kazenskih pravnih proti notarju Hafnerju kakor pričal o tem, če je poslednji v kaki zvezi bodisi z vsebino, bodisi z razširjanjem pamfletov, ki so krožili dne 25. avgusta 1907 okoli po Kostanjevici.

Sajovic pa je dne 12. oktobra 1907 in 22. oktobra 1907 pred c. kr. okrajnim sodiščem v Kostanjevici izjavil v smislu določbe § 153. kpr., da noče pričati, češ, da bi mu pričevanje kakor uslužbencu notarja Hafnerja utegnulo škodovati. Notar Hafner sedaj priznava, da je on sam nasvetoval Sajovicu, naj se na ravno navedeni način odreče pričevanju. Vkljub temu postopanju obdolženca Sajovca je bil Mate Hafner radi prestopka po § 23. tiskovnega zakona glasom sodbe c. kr. okrajnega sodišča v Novem mestu z dne 2. oktobra 1907 obsojen. Že pri razpravi dne 26. oktobra 1907 je predlagal Mate Hafner, ki je vsako zvezo s pamfleti tajil, naj se v dokaz njegovega zagovora zasliši Ivan Sajovic kakor pričal. Predložil je tudi izjavo Sajovca, da se ne poslužuje več § 153. kpr. ter da je voljan pričati.

Res je potem Ivan Sajovic pričal 11. novembra 1907 (Pr. 3/7) pred c. kr. okrajnim sodiščem v Kostanjevici, dne 4. decembra 1907 pa pred c. kr. okrožnim kakor vzklicnim sodiščem v Novem mestu, da je on dne 25. avgusta 1907 brez vednosti notarja Hafnerja prejel po pošti zavoj tiskanih pamfletov ter da jih je takoj na lastno roko razdelil med kostanjevsko občinstvo. Razen tega je Sajovic pred c. kr. okrožnim sodiščem v Novem mestu dne 4. decembra 1907 tudi pod prisogo izpovedal, da sam tega pamfleta sploh ni prečital. Sedaj Sajovic sam priznava, da je v poslednjem oziru vedoma neresnico govoril.

Iz okolnosti, da se je po nasvetu notarja Hafnerja sprva poslužil Sajovic določbe § 153. kpr. in pa iz okolnosti, da ga je Hafner pozneje sam ponujal za pričo, izhaja pač jasno, da je Sajovic vsikdar izpovedal le vsled vpliva notarja Hafnerja.

Obdolženec Urban Zupančič je prinesel kakor že več let vsak dan, tudi 25. avgusta 1907 v Hafnerjevo pisarno pisma s pošte.

Pred c. kr. okrajnim sodiščem v Kostanjevici pa je Zupančič izjavil kakor priča nezaprisežen dne 10. oktobra 1907 in 22. oktobra 1907, da se na to prav nič ne spominja, če je dne 25. avgusta 1907 prinesel s pošte kak paket onih tiskanih listov, ki so se pozneje po Kostanjevici razširjali.

Zupančič trdi sedaj, da je le vsled prigovarjanja notarja Hafnerja in Janeza Sajovca obakrat neresnico govoril, ker se še sedaj prav dobro spominja, da je Mate Hafner sprejel lastnoročno zadevno pošto pošiljatev, smehlja je en list prebral in mu enega kakor »volilec« tudi vročil.

Zupančič obirno pripoveduje, da ga je pred prvim zaslišanjem najprej Sajovic in zatem še Hafner učil, odnosno nagovarjal, da naj le reči pred sodiščem, da se za poštne razmere notarjeve ne briga in da o pamfletih ničesar ne ve.

Vse kaže, da je ta samoovadba Zupančičeva popolnem resnična, ne glede na to, da je mož s tem korakom nakopal tudi sebi obilo nesreče. Tudi poštarica Saitz se temno spominja, da je tak paket tiskovin došel nekoč v poletju 1907. na naslov notarja Hafnerja, razen tega pa je Zupančič izvod pamfleta, ki ga je v rokah imel, izročil takoj naprej Francetu Unetiču in mu še povedal, da je ta list dobil od »notarja«. Zupančič se je samega ovadil šele dne 8. aprila t. l. oskrbniku Ribitschu, govoril pa je že popreje večkrat, da lahko »notarju« na nogo stopi, če bi mu ta stopil na prste.

Če se uvažuje, da je tudi Sajovic mnogim ljudem pravil, da ima zadevne listke od notarja Hafnerja ter da jih razširja vsled Hafnerjevega naročila, mora se zadobiti prepričanje, da sta Sajovic in Zupančič kakor svedoka pred sodiščem vedoma neresnico govorila.

Ne glede na zadevno odločno trditev obdolženca Zupančiča je pa tudi že iz eelega položaja jasno, da je Ivana Sajovca in Urbana Zupančiča z nagovarjanjem le Mate Hafner zapeljal h krivemu pričevanju. Niti Zupančič, niti Sajovic v omenjenih slučajih nista imela povoda, da bi sama od sebe pričala po krivem.

Saj je Sajovic že zdavnaj prestopil svojo kazen radi prestopka, po § 23. tiskovnega zakona.

Ako bi bilo pa vse, kar je Sajovic kakor svedok povedal, popolnem resnično, čemu je bilo Sajovicu potrebno, da se je prvotno z ozirom na svojega službenega gospodarja skliceval na določbo § 153. kpr.?

Obdolženca Sajovic in Hafner vsako krivdo tajita.

Iz navedenih razlogov pa je sum opravičen, da sta obdolženca Urban Zupančič in Ivan Sajovic pred sodiščem krivo pričevala ter da je obdolženi notar Hafner z velevanjem in poukom oba, Ivan Sajovic tudi še posebej Zupančiča zapeljal k temu dejanju.

Ko je bila obtožnica prečitana, je predsednik najprvo pozval Urbana Zupančiča, da-li se smatra krivega zločina, ki mu ga očita obtožnica. Zupančič, majhen mož, z malimi, živimi očmi, neroden v kretnjah, protipristnega Dolenjca, je za hip molčal ter skesano povesil glavo, kakor da bi čutil veliko krivdo, ki si jo je naprtil s svojim dejanjem. Nato je s trepetajočim glasom spregovoril:

»Da, gospod predsednik, čutim se krivega!« Predsednik: »In kaj ste zaslišani pred sodiščem, krivo govorili?« Zupančič: »Ker sta me k temu zapeljala g. notar Hafner in Ivan Sajovic!« Predsednik: »Torej vi zatrjujete, da sta vas napeljala h krivemu pričevanju g. notar Hafner in njegov uradnik Sajovic? Povejte, kako je to bilo.« Nato je Zupančič izpovedal takole: Jaz sem vratar pri kostanjevski graščini in sem nosil za oskrbnikštvo pisma in druge stvari na pošto in s pošte. Tudi za notarja sem donasal pošiljatev s pošte ter mu jih izročeval v njegovi pisarni. Vse pošiljatev mi je izročevala poštarica Marija Zajc. Za notarja namenjena pisma je deval v posebno za to določeno knjigo. V nedeljo, dne 25. avgusta 1907 sem dobil na pošti poleg drugih pismen za notarja tudi debel kuvert. Kuvert je bil raztrgan, da so se videli iz njega listki. Če je bil kuvert zalepljen ali ne, se ne vem spominjati. Naslova nisem pogledal, ker mi je poštna odpraviteljica Marija Zajc pisma in omot izročila rekoč: »To je za notarja.« Pisma in omot sem nesel v notarjevo pisarno in vse osebno izročil g. notarju. No-

tar Hafner je nato vzel v roke omot in zapazivši, da je kuvert raztrgan, vprašal: Kaj pa to? Povedal sem mu, da je kuvert že takšen prišel na tukajšnjo pošto, na kar me je že preje opozorila poštarica Marija Zajc. Ne da bi se dalje brigal za stvar, je g. notar odprl kuvert, vzel listke iz njega ter jih jel čitati. Med čitanjem se je sladko smejal. Nato je pristopil notarjev uradnik Ivan Sajovic, ne da bi ga notar poklical, vzel en listek ter ga jel čitati. Notar je tudi meni dal en listek, rekoč: »Saj je tudi Urban volilec!« Takoj na to je notar odšel iz pisarne, ne da bi s Sajovicem kaj govoril o listkih. Ko sem odšel iz pisarne, sem listek prebral. Tikal se je občinskih volitev v Kostanjevici. Kasneje sem dal ta listek čitati tudi Antonu Švalu.

Predsednik: Zakaj pa ste o tem pred sodiščem drugače izpovedali?

Zupančič: Meseca novembra, na dan se ne vem natanko spominjati, sem dobil pozivnico k sodišču. Ko sem nato prišel k notarju, me je notar vprašal, če se spominjam na listke, ki sem mu jih baje meseca avgusta prinesel. Odgovoril sem: Seveda se! Notar je na moj odgovor pripomnil: »Jaz pa se nič ne spominjam!« Kaka dva dni kasneje sem šel radi pošte k notarju. Pri tej priliki sem mu rekel: »Sedaj moram k sodišču. Za kaj pa se gre, o čem bom pa pričal?« Na te moje besede je notar pripomnil: »Veste kaj, najbrže boste zaslišani radi onih listkov.« Jaz sem mu odgovoril: »Kaj naj jaz pričam o tem? Jaz bom pričal, kakor je res bilo.« Pri teh besedah se mi je zdelo, da moj odgovor notarju ni bil po volji. Med tem je pristopil Sajovic in rekel: »Najboljše bo, da rečete, da sem vam listke jaz dal.« Notar je bil s tem zadovoljen rekoč: »Res, najboljše bo, če rečete, da vam je listek dal Sajovic.« Dva dni pozneje je prišel k meni na stanovanje Ivan Sajovic. Pasel sem kravo na vrtu. Žena je Sajovica pripeljala k meni; ona je ostala na vrtu, midva pa sva šla v stanovanje. Tu mi je Sajovic rekel: »Veste, najboljše bo, če rečete pred sodnijo, da o stvari nič ne veste in da se ne brigate za stvari, ki pridejo s pošto.« Jaz sem mu odvrnil: »Vse je dobro, bo že šlo, samo če prisegati ne bo treba!«

Predsednik: Kaj ste si pri tem mislili? Zupančič: Da je prav, ako tako storim, če mi to veli takšen gospod kakor so notar. Predsednik: In kaj je potem Sajovic rekel? Zupančič: Sajovic me je zagotavljal, da mi sploh ne bo potreba prisegati. Kasneje sem šel k notarju, ki mi je zopet rekel: »Urban, najboljše je, če izjavite pred sodiščem, da o teh listih sploh ničesar ne veste.«

Predsednik: Kdaj pa je bilo to? Zupančič: Zadnjič sva govorila z notarjem tisti dan, ko sem bil zaslišan, okoli 9. dopoldne.

Predsednik: Kdaj pa je Sajovic prišel k vama? Zupančič: Dopoldne med 7. in 8. uro tistega dne, ko sem bil zaslišan pri sodniji.

Predsednik: In kako ste potem pričali?

Zupančič: Izpovedal sem, da o stvari glede listkov ničesar ne vem, da se ničesar ne spominjam in da se sploh za take stvari ne brigam.

(Konec prihodnjic.)

Novo mesto, 4. avgusta. Okrožno sodišče je danes po dvadnevni obravnavi obsodilo notarja Mateja Hafnerja iz Kostanjevice radi zapeljavanja h krivemu pričevanju v trimesečno, Ivana Sajovca in Urbana Zupančiča pa radi krive prisige v dvamesečno ječo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. avgusta.

— Kranjski deželni zbor. Z Dunaja se nam poroča, da po vladnih dispozicijah bodo dopolnilne volitve za deželni zbor kranjski v smislu novega deželnozbornskega volilnega reda meseca novembra in bo deželni zbor letos sklican šele koncem decembra samo za nekaj dni, da reši deželni proračun za prihodnje leto.

— Škofovi dolgovi. Pred nekaj dnevi smo poročali, da je škof prosil vladno dovoljenja, da sme na Alojzijeve in neka druga cerkvena premoženja najeti 250.000 kron dolga. Še ni odločena ta stvar in že ima škof nove bolečine. Škof je našel, da ima pol milijona dolga, ki ni nikjer zavarovan in zahteva, naj mu država da brezobrestno posojilo, da se izkoplje iz teh dolgov. Za danes prijebimo samo to dejstvo, pridržujemo si pa, da izpregovorimo o tej stvari še obširneje in da primerno obračunamo z avstrijskimi Izzet-pašami.

— Bog me čuvaj prijateljev, sovražnikov se bom že sam,« tako zdaj lahko vzkligne primarij gospod dr. Gregorič, ki ga zdaj njegovi prijatelji čez zobe vlečejo, da se nam

kar smili. Gospod dr. Gregorič je pač vsestransko delaven mož. Zda je iznašel posebno vodo za zobe. Sicer ne spadajo zobje ravno v njegovo specialno stroko, a mogoče je vendar, da je iznašel kaj izvrstnega. Njegovi prijatelji pa se širokostojo, da se na zobe nič ne razume, da je Čoketova voda boljša, kakor Gregoričeva in da ni stanu primerno, če se bavi s kupčijo take vode. Mili bože, kaj ti ljudje nič ne premislijo, da so primarij v deželni bolnici skrajno slabo plačani in da morajo vendar stanu primerno živeti. Naj vendar privoščijo tovarišu gosp. dr. Gregoriču, da bo dobil vsaj nekaj tistih tisočakov nazaj, ki jih je izgubil pri »Unionu«.

— Proti vzgojevalnemu društvu »Mladika« so začele rovatiti neke klerikalne ženske, zlasti pa učiteljica Štupca. Odgovarjajo ljudem, naj ne dajo svojih deklic v ta zavod, češ, da ni dobra vzgoja v njem in da naj jih rajši pošljejo v nunsko šolo, kjer ni nobene nevarnosti zanje. Ne vemo, kaj je »Mladika« storila gotovim ljudem, da je ne morejo pustiti pri miru. Niti najmanjši reči ji ne more nihče očitati, in vendar ima sovražnike, ki ji žele škodovati na ugledu. Njeni lepi uspehi bodejo klerikalce in klerikalke, ki v svoji strastni nestrpnosti ne vedo drugega sredstva proti njej, kakor da ji hočejo kolikor mogoče zmanjšati številko gojenk. Nizkotni nameni se jim ne uresničijo, ker zavedni Slovenci pač dobro vedo, kam je bolje dajati njih hčere, ali v »Mladiko« ali v nunsko šolo! Priporočamo učiteljici Štupci in takim ženskam, naj puste »Mladiko« lepo pri miru in naj se brigajo za druge reči! V vsako napredno stvar klerikalci že vtikajo svoj črni nos!

— Nemški in slovenski duhovniki. Graška »Tagespost« piše, da je bil kaplan dr. Wagner v Mürzzuschlagu zvest član »Schulvereine« in »Südmärke«. Dr. Wagner je imenovan za podravnatelja graške bogoslovnice. Pri nas bi duhovnika, ki bi kaj žrtvoval za družbo sv. Cirila in Metoda ali kak drug občanaroden namen, takoj napadli v »Slovenec« in drugih klerikalnih listih. Nemški klerikalci nimajo ne v »Schulvereine« ne v »Südmärke« nobenega zastopstva, a vendar delujejo za oba. Pri nas pa je v naši šolski družbi več duhovnikov, vendar naši klerikalci na vseh koncih delujejo zoper njo. Spominjamo se, da je v neki kazenski poravnavi klerikalni zastopnik izjavil: Za vse dam gotov znesek, le za Ciril-Metovo družbo nobenega solda, pa če obesimo mojega klienta! In potem govore klerikalci o narodnosti!

Odkritje spominske plošče v Bosni padlim vojakom 17. pešpolka. Danes dopoldne je bilo v tukajšnji zelenjem okrašen in slavnostno razsvetljeni šentpetrski cerkvi odkritje spominske plošče v Bosni padlim vojakom 17. pešpolka. Slavnost je priredil častniški zbor tega polka. Udeležili so se je častniki vseh tukajšnjih polkov s fultom Langom, iz Celoveca so pa došli častniki 17. pešpolka s polkovnikom Botičem. Mestni magistrat je zastopal zupan Hribar z mag. svetnikom dr. Zarnikom in tajnikom Janikom vit. Bleiweisom, deželni odbor več. glavar Suklje, dež. sodišče njegov podpredsednik Pajk, dež. vlado dvorni svetnik grof Chorsky, finančno ravnteljstvo pa finančni ravnatelj Kliment. — Slavnosti se je udeležilo moštvo tukajšnjega 27. pešpolka ter kompanija 17. pešpolka, ki je odsoten iz Ljubljane in na vajah. Najprej je bila maša, pri kateri je svirala godba 17. pešpolka in ki jo je služil škof Jeglič, ki je imel nato na prižnici nemški in slovenski govor, v katerem je v kratkem opisal boje v Bosni, v katerih bojih so padli vojaki 17. pešpolka ter hvalil častništvo tega polka, da je z odkritjem spojilo cerkveno slovesnost. Ko je nato godba zaigrala cesarsko pesem, so potegnili zaveso s spominske plošče, ki je vžidana na desni strani cerkve pri drugem altarju. Plošča je bila vsa z zelenjem obdana in ima sledeči napis: »V spomin 1878, v bojih pri Varcar - Vakufu, Roglju, Jajcu in Livnu padlim vojakom c. in kr. kranjskega pešpolka št. 17 nadporočniku Hermanu Döxatu iz Postojne, poročniku Josipu Černetu iz Tomaja, desetniku Ivanu Likarju iz Vojskega, desetniku Ant. Tušiču iz Borovnice, poddesetniku Valentinu Čimžarju iz Cerkelj, pešcu Jakobu Simiču iz Postojne, pešcu Francu Jovančiču iz Blok, pešcu Jakobu Struzlu iz Rebsberga (?), pešcu Josipu Lukancu iz Gori, pešcu Mihaelu Kozamerniku iz Brezoveca, pešcu Francu Eisenzopfu iz Kočevja, pešcu Francu Sirku iz Kandrša, pešcu Antonu Ambrožu iz Velikega Gabra, pešcu Josipu Kaiserju iz Stare Loke, pešcu Francu Go-

(Dalje v prilogi.)

lobu iz Smarjete, pešcu Ivanu Sluban iz Kostinove, pešcu Josipu Kraigherju iz Postojne, pešcu Antonu Jančarju iz Ihan, pešcu Štefanu Mahoriču iz Cerkovnika, pešcu Jurju Suši iz Naklega, pešcu Gašperju Breharju s Klanca, pešcu Francu Semcu iz Cirknice, pešcu Martinu Kovačiču iz Drašič, pešcu Antonu Košaku iz Križa, pešcu Josipu Cuglu iz St. Ruperta, pešcu Josipu Azmanu iz Škofje Loke, pešcu Ivanu Borštnarju iz Leskovca, pešcu Jurju Šusteriču od Sv. Janeza, — postavili častniki svojim tovaršem. Pred spominsko ploščo je bil položen lavorov vev, ki so ga poklonili častniki 17. pešpolka. Pri slavnosti je bilo mnogo drugega občinstva poleg navedenih oseb, zlasti so pa prišli nanjo sobojevniki iz 1878. leta. Veteranci so se udeležili slavnosti z zastavo.

V prid pogorelem na Bledu priredi slovensko pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v nedeljo, dne 9. avgusta v »Narodnem domu« veliko vrtno veselico s koncertom. Sodeluje popolna »Društvena godba« pod vodstvom kapelnika g. Vaclava Talicha. Spored. I. Promenadni koncert od 6.—8. zvečer na vrtu »Narodnega doma« proizvajajo »Društvena godba«. II. Pevski koncert ob 8. zvečer v areni »Narodnega doma« proizvajajo »Ljubljanski Zvon« pod vodstvom društvenega pevovodje g. Alojzija Sachsa. Spored: 1. Verdi: Velika koračnica in finale iz opere »Aida«, proizvajajo »Društvena godba«. 2. F. Juvane: »Pastir«, moški zbor s tenor in bariton solo. 3. Al. Sachs: »Rožmarin«, tenor solo s spremljevanjem klavirja, poje g. Fr. Rus. 4. Al. Sachs: »K tebi«, šeststopev. 5. Suppe: »Pikova dama«, ouvertura, proizvajajo »Društvena godba«. 6. Ant. Nedvč: »Pogled v nedolžno oko«, tenor solo s spremljevanjem klavirja, poje g. Lumbar. 7. Ant. Foerster: »V tihi noči«, četveropev, pojo gg. Lumbar, Rus, Stamear, Pintar. 8. A. Foerster: »Domovini«, moški zbor z orkestrom. Vstopnina h koncertu: Sedeži I.—II. vrste 2 K, III.—VIII. vrste 1 K, stojšča 40 vinarjev. III. Zabavni del na vrtu »Narodnega doma«: godba, srečolov, šaljiva pošta, koriandoli, paviljoni za cvetlice, jestvine, šampanjec, slaščice, sladoled in po koncertu v areni ples. Vstopnina k veselici 50 vin. Začetek ob 6. Da bode kar najbolj možno olajšati veliko budo pogorelec na Bledu, se preplačila hvaležno sprejemajo, ter se za mnogobrojni poset vljudo priporočajo odbor. V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica v »Sokolovi« telovadnici.

Strokovni list »Promet in gostilna«. Prejeli smo 3. številko tega lista, ki je pač edini te stroke ne le med slovenskimi listi, pač pa se sme trditi, da tudi v celi državi. Imeli smo priliko videti veliko število takih strokovnih listov, ki se pa niti daleko ne morejo primerjati z listom »Promet in gostilna«. Že vnanost lista je tako prikupljiva, da človek nehoti seže po njem, četudi bi ga ne bil dosedaj zanimal tujski promet. Vsebinska tretje številke je tako raznovrstna in zanimiva, da je človek naravnost očaran od nje. Čuditi se moramo tudi požrvovalnosti konsorcija, ki se ne straši niti dela, niti stroškov, ki morajo biti prav znatni, ker vidimo v listu le izvirne slike, kakršnih še nismo imeli priliko videti. Posebno so zanimive krasne slike domačega sloga za stavbe. Ta krasota sloga, njena ljubkost in zanimivost so take, da je le želiti, naj bi se nasveti izvedli v najširšem obsegu. Po našem mnenju naj bi se nobena letoviška stavba v naši domovini ne izvršila v drugačnem slogu, kot v tem. Le žal, da se ta ideja ni pojavila prej, ko se je toliko zidalo v zadnjih letih, in so žal nastale stavbe, ki niso niti cene, pa tudi ne praktične, še manj pa lepe in prikupljive. A tudi drugi članki lista so nadvse zanimivi. Kakor čujemo, se pa ravno zainteresirani krogi le premalo zanimajo za list. Brezdvomno je, da bi naši domovini donasal tujski promet velikanski dobiček, če bi najširši krogi podpirali njegov razvoj. Vedno tožimo, da nimamo industrije in drugih takih stvari, ki bi nam donosale večje dohodke. Ali ni ravno naša dežela nad vse bogata na naravnih krasotah, celo na takih, ki jih drugje ni najti. Izkoristimo to in bogat vir dohodkov iz tujskega prometa bo postal vedno večji in večji. Seveda je treba v tem oziru neprestanega pouka, s katerim se ljudstvo vzgaja za tujski promet. In ravno list »Promet in gostilna« si je stavil to nalogo. Zato pa bode gotovo vsak rodoljub, kateremu je mar blagostanje našega naroda, podpiral ta list, bodisi da postane njegov naročnik, ali pa da ga bode širil in priporočal, ali v njem inseriral. Res je, da imamo mnogo listov — a ravno na tem polju je zijala široka vrzel, katero je izpolnil list »Promet in gostilna«. Nepreračunljiva bi bila škoda, če bi

moral list valed nezadostne podpore od strani občinstva prenehati, kar bi se gotovo moralo storiti, ako bi ne bila ta podpora prav izdatna. List se naroča pri »Deželni zvezi za tujski promet« v Ljubljani, hotel Lloyd. Naročnina znaša za celo leto 5 K.

Iz Zgornje siške. Volitev župana se je večeraj popoldne pri »Svedraču« izvršila tako, kakor je volitev odbornikov dne 17. pr. m. zagotavljala. Župan je voljen s 17. glasovi od 19 volitev, v drugi g. Ivan Zakotnik in s tem so volilec izrekli: da vedo ceniti njega delo v korist in napredek velike občine Zg. Siške. Leto volitev je obenem obsodba brezplodnega poprejšnjega županovanja in poraz vseh, ki so želeli zdravi gospodarski in kulturni razvoj z Galetovim zidom zajeziti... Večeraj popoldne je bilo v Zg. Siški, Kosezah, Dravljah itd. živahno življenje. Možnarji so vabili na zmagovalje v razna zbiralšča. — Do vrhunca je skipelo veselje ob prihodu Spodnje Šiškarjev: Sokola, Pevskega društva, čitalniškega odbora, na stotine občinstva, z belo rdečimi lampijoni in tamburaško godbo do »Pavšiča« in od tam, združeni s zgornješiškim gasilnim društvom ter z mladim in starim svetom na županov dvor. Serenada županu Zakotniku prirejena, je živo dokazala ljubezen in spoštovanje do požrvovalnega mnogostransko delujočega rodoljuba. Med malim počitkom v prijaznih prostorih pri Pavšiču so hvalevredno zapeli domači in Spodnje Siške zbori; vrli tamburaši so pa z vno s virali priljubljene domačinke. Priredba in izvršba ovacije je očiten napredek. Koliki prevrat v treh letih!!! Geslo naj ostane prej kot slej: Nazaj ne korak!

K 25letnici prvega slovenskega pevskega društva »Lira« v Kamniku dne 15. in 16. avgusta t. l. so se prijavila nadalje še sledeča društva: Predsedništvo »Saveza hrv. pjev. društev«, Zagreb. »Kolo«, pevsko društvo, Zagreb. »Slovan«, pevsko društvo za Krakovo in Trnovo v Ljubljani. »Čitalnica« v Siški. »Slovensko zidarsko in tesarsko društvo«, Ljubljana. »Nabrežina«, pevsko društvo, Nabrežina. »Merkur«, slovensko trgovsko pevsko društvo, Ljubljana. Zaveza hrv. pevskih društev je v »Obzoru« s posebnim oklicem z dne 25. julija t. l. pozvala vsa hrvaška pevska društva, da se »Lirine« 25letnice v čim najpompozantnejšem številu udeležijo. Za to bratsko uslugo izrekamo zavezi že sedaj našo najiskrenejšo zahvalo. Zaveza slovenskih hrv. pevskih društev pa na opetovano prošnjo ni storila še nič. Kaj naj si mislijo vsa v tej zavezi stoječa slovenska pevska društva? Mi pevci smatramo »Zavezo« kot našo mater. ki naj nas vodi in poučuje, nam stoji ob vsaki priliki kot pomočnica na strani; a ona se nam na prošnjo ne odzove. Sicer jo morda sodimo prenašlo in najbrže se je »Zavezin« poziv na kak način zakasnil. Vendar pa apelujemo tu še enkrat na predsedništvo, da pokaže, koliko ji je za povzdigo, za čast in rast svojih pevskih društev, svojih — otrok. »Lira« pa zopet in zopet vabi bratska pevska društva k svoji slavnosti. Bratje pevci iz Hrvatske, Primorske, Koroske in Štajerske pridejo, mi Slovenci pa po veliki večini ostajamo mrzli. Kaj naj si mislijo vsi ti bratje-gostje od nas Slovencev? Ljubimo, častimo našo materinsko besedo, a ljubimo in častimo tudi naše pesmi! Do slavnosti je komaj še 14 dni, a še je čas. Pridite!

Sulvereinska šola v Hrastniku. Piše se nam iz Hrastnika: Čitatelje »Slovenskega Naroda« bode gotovo zanimalo, kake razmere vladajo po nemških šulferajnskih šolah. Za zgled navajamo tu dopis iz Hrastnika, ki je izšel v 338. številki »Grazers Volksblatt«. Evo vam požrvovalnosti in nemstva naših hrastniških Germanov! Dopis se glasi doslovno: Žalostna šulferajnska šola. V Hrastniku pri Celju so postavili neki delo vodja »ravnatelj« Wiltshnigg) in dva tvorniška pisarja (Amer in Bössner) nemško privatno šolo. Izmed domačinov žrtvovali so največ za stavbo kemičnega tovarna in trboveljska premogokopna društva (!), pa trije pisarji »Federfuchser« se niso nikdar domislili, da bi volili v šolski svet ravnatelje imenovanih industrialnih podjetij. Bržčas so se bali njih kontrole. Delovodja kot načelnik, je pač hotel z obema pisarjema absolutistično vladati. K tej sodbi nas sili dejstvo, da so ti trije razpolagali v enem letu z okroglo 40.000 K šolskega denarja, da niso koncem leta sklicali obnega zbora in da so sami sestavili končni letni račun. Nemški narod pa ne žrtvuje svojega denarja zato, da bi razpolagalo z njim par pisarjev samovoljno. Istotako je daroval »nemški šulferajn« 20.000 K v pričakovanju, da bo sezidana šola last družbe. Pozneje se je pa izkazalo, da ni bil delovodja, ki je vsepovedno raztrobil, da je podaril stavbni prostor, niti lastnik

tega prostora. Lastnica je njegova soproga, rojena Lahinja. In sedaj doživimo slučaj, da je šola, postavljena od požrvovalnosti Nemcev, last Lahinje, ker se ona brani, izpolniti soprogovo obljubo in podariti prostor. Iz zemljiške knjige v Laškem je razvidno, da je ta gospa lastnica šole, h katere stavbi ni prispevala niti vinarja. Nemški šulferajn ima sedaj nalogo, pogoditi se z njo in njenim pristno nemško - nacionalnim soprogom. Pripomnimo, da je bila hrastniška inteligenca od začetka nezaupljiva napram trej trojici v šolskem svetu (»Dreiblatt« - Schulausschuss), da pa je radi dobre stvari molčala. — Iz tega razvidijo čitatelji vso germansko narodno požrvovalnost in poštenost hrastniških Nemcev. Dopis je seveda izšel iz njih vrst. Opozorili bi le še na nekatere značilne momente v tem dopisu. Največ je darovala torej za to pomembno trboveljska premogokopna društva. Stavimo vprašanje na centralo te družbe, ali ona ve o tem, ali pa je to le delo zlozanega Leillerja?! Škandal bi bil za družbo, ki vleče milijone iz slovenske zemlje, pri kateri so zaposleni le slovenski delavci, da bi se stavila ta družba v direktno nasprotje s tukajšnjim prebivalstvom. Zlasti pa opozarjamo p. n. občinstvo na drugo darovateljico kemično tvornico v Hrastniku. Znano je, da razpeča ta tvornica velike množine umetnih gnojil po Kranjskem in Savinski dolini. Občinstvo naj vendar iz gornje izvaja konsekvence — kot gnojilo je Tomaževa žlindra veliko večje vrednosti, kjer se pa že mora uporabljati superfosfat, naj se ga naroča iz Češke.

Otvoritev Frischaufovega doma na Okrešlju se je izvršila v nedeljo, 2. avgusta. Ker so bili veliki nalivi, se ni moglo vršiti blagoslovljenje in slovesna otvoritev, pač pa se je koča že sedaj izročila turistovskemu prometu. Vkljub slabemu vremenu se je zbralo nad 150 obiskovalcev, od katerih je tretjina že tudi prenočila v koči. Došlo je posebno mnogo izletnikov iz Savinskih pokrajin, tako iz Celja, Gornjega grada, Mozirja, Ljubnega, pa tudi iz Kamnika in Ljubljane. Savinska podružnica je vsem gostom skrbno postregla in se je v tem pogledu zahvaliti v prvi vrsti gospe Koebekovi iz Gornjega grada, pa tudi oskrbniku koče. Ob 11. uri popoldne je gospod Fran Koebek kot načelnik Savinske podružnice izročil kočjo prometu in je, zahvalivši prof. Frischaufa za njegovo nesebično delovanje za razvoj turistične in prometnih sredstev v Savinskih planinah, proglasil, da se je po njem imenovala nova stavba »Frischaufov dom« in se s tem popravila tudi krivica, ki se je prof. Frischaufu zaradi njegovega delovanja v Savinskih dolinah delala s strani nemško-nacionalnih krogov in tudi nemških planinskih društev. Pozdravil je vse udeležence in poleg zastopnikov osrednjega odbora ter podružnic »Slovenskega planinskega društva« še posebej od navzočih gostov državnega in deželnega poslanca, e. kr. dvornega svetnika Ploja, državnega poslanca Robleka, pevskega društvo iz Ljubnega itd. Opisal je, kako se je zgradila nova stavba, in se iskreno zahvalil v prvi vrsti prevz. knezoškofu ljubljanskemu, ki je z uvaževanjem važnosti te točke za razvoj »Slovenskega planinskega društva« radovoljno dopustil, da se zgradi na sedanjem jako primernem mestu nova planinska koča, in je podružnici tudi prepustil za stavbo potrebni les. Zahvalil se je osrednjemu odboru za izdatno pripomoč pri gradnji stavbe in še posebej gospodu inženirju Skabernetu za napravo dobro premišljenega načrta, po katerem se je koča zgradila; izrekel je zahvalo tudi vsem drugim podpornikom, ki so z gmotnimi prispevki priskočili podružnici, med njimi posebno pri otvoritvi navzočemu gospodu Petru Majdiču, tovarnarju v Celju. Nato je gospod dr. Fran Tominšek kot načelnik osrednjega odbora »Slovenskega planinskega društva« čestital podružnici ter nje načelniku Koebeku na izvršitvi velevažne planinske stavbe, katere pomeni višek delovanja »Slovenskega planinskega društva« v Savinskih planinah, in je označil pomen te nove naprave z ozirom na to, ker je Okrešelj najlepše izhodišče in središče za ture po savinskih planinah. Spominjal se je znanega ukrepa deželnega odbora štajerskega, ki je odrekel savinski podružnici podporo, trdeč, da ni savinska podružnica ničesar storila za razvoj prometa, marveč da ga celo ovira, ter je odločno zavračal take popolno neavtemeljene napade na delovanje savinske podružnice. Poudarjal je, da deluje savinska podružnica, kakor »Slovensko planinsko društvo« sploh, ne oziraje se na politične stranke, mirno in dosledno za razvoj tujskega prometa, da nacionalne nestrobnosti ne pozna, ter dovoljuje na priliko članom vseh planinskih dru-

štev katerekoli narodnosti, iste znižane cene po planinskih kočah, kakor svojim članom, in da kažejo napadi na to delovanje samo namen, izpodriniti delo »Slovenskega planinskega društva« in spraviti turistovski promet v nemške roke. Poudarjal je, da se sme slovensko ljudstvo upravičeno upreti takim pospevalteljem tujskega prometa, ki bi nam našo zemljo potujočevali. Naglašal je, da bo nova koča radi nje krasne razdelitve in opreme dobro došla vsem potujočemu občinstvu brez razlike narodnosti, in da se bode, ako bi je ne hoteli posecati kaki nemški šovinisti, toliko bolj obiskovala po slovenskih turistih, posebno, ker se je v zadnjem času v širših slovenskih krogih vzbudilo zanimanje za razvoj turistične. S tem zaupanjem je nazdravil novemu »Frischaufovemu domu«. Ko so se zapeli pevci himno »Lepa naša domovina« in ko se je še izrekla s soglasnim odobravanjem zahvala gospodu Franu Koebeku kot voditelju vsega delovanja savinske podružnice, se je razvila živahna prosta zabava. Žal, da so morali turisti, posebno oni, ki so se vračali na Kranjsko, prehitro odhajati. A vsi so si obljubovali, da dojdejo zopet na Okrešelj k svečanostni otvoritvi, ki se vrši začetkom prihodnje sezone.

Društvena godba ljubljanske novega kapelnika g. V. Talicha, vsepovedno zanimanje. Že pri prvem nastopu se je gospod kapelnik izredno dobro kvalificiral in pridobil mahoma simpatije ljubljanskega občinstva. Kot vse kaže, se smejo ljubitelji lepe, plemenite glasbe veseliti na letošnjo koncertno sezono. Vsekakor se je dalo novemu orkestru, ki se do jeseni še izdatno izpolni z dobrimi godci, pravega umetnika na čelo. — Z začudenjem smo gledali na ljubljansko občinstvo, ki je pri zadnjih vrtnih koncertih s tako pazljivostjo sledilo posameznim točkam. Na vrtilih je vladala tišina kot v kaki koncertni dvorani. To je vesel pojav, ki priča, da imanaše občinstvo smisel za resnično umetnost, če se ji nudi v dovršeni obliki. Kakor čujemo, je kapelnik gosp. Talich zopet naštudiral nekaj novih koncertnih komadov, ki se bodo izvajali pri vrtnih koncertih v hotelu »Ilirija« danes, in v »Svitarji« jutri, 6. t. m. Med drugim je na programu velika fantazija iz baleta »Bebasti Honza« komponista O. Nedbala, ki sedaj vodi velik dunajski orkester in je prav s to skladbo dosegel vsepovedno velik uspeh. Nadalje izvajati se ima fantazija iz opere Nicolaja »Vesele žene windzorske« in pa nanovo naštudiran intermezzo iz opere »Ksenija« od domačega skladatelja V. Parme. Iskreno nas veseli, da se je storil na slovenskem polju z ustanovljenjem umetniškega orkestra velik korak naprej. Slovenci pokažimo, da vemo ceniti resno kulturno stremljenje in podpirajmo naš prvi slovenski orkester moralno in materialno.

Sprejem gojenk v gospodinjstvo šole o. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani Meseca oktobra se otvori enajsti tečaj gospodinjstve šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopiju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisa in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjstvem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privaditvi nemškemu jeziku. Gojenke, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 30 K, ali za ves tečaj 360 K. Vse druge pogoje je razvideti iz »Kmetovalca«. Prošnje za sprejem naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru o. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Hud udarec je zadel rodbino magistratnega uradnika Kališa v Ljubljani, ker se je hčerka vsled lastne neprevidnosti smrtno ponesrečila v gradu Tal pri Gradcu, kjer je mladi soprog Verbič knjigovodja. Rajna je bila šele 5 mesecev omožena, poprej pa je službovala za učiteljico na Štajerskem. Kruto prizadeti rodbini naše sožalje!

Petniki slovenski, pozor! Nemški listi, glej n. pr. graško »Tagesspost« z dne 31. julija, uprizarili so gonjo proti plačilnim listkom naše šolake šolake družbe sv. Cirila in

Metoda ter tozadevno zlasti kuntajo nemške potnike po naših slovenskih krajih, češ, naj nikar »ahnungslos« ne podpirajo slovenskonarodnih teženj. Razumemo! Ergo: vice versa! Slovenski potniki, vi tudi v nemških krajih plačujete »unbewusst« v prilog nam sovražnim društvom, kakor so »Deutscher Schulverein«, »Südmark« itd.! Imejte odslej marno pozornost na plačilne liste, ki se vam je izročila! Uvažujte po svoje izrek nasprotnega časopisja: »Der unbewussten Unterstützung pangermanischer Hetzer muss ein Ziel gesteckt werden«. Klin s klinom! Napram nemškim trgovskim potovalcem v slovenskih pokrajinah pa bode zavedno naše slovensko trgovstvo že vedelo si tozadevno uravnati svoje postopanje.

Poročil se je danes v Sv. Petra cerkvi v Ljubljani g. Josip Beber, posestnik in gostilničar v Trbovljah, z gđo. Justino Kosem. Bilo srečno!

Pozni hmelj v Savinski dolini, tako se nam piše od tam dne 1. avgusta, se je vsled dežja zadnjih dni precej opomogel ter se še bode, ako deževje nekaj časa vztraja, kakor je upati. — Zgodnji hmelj že obirajo.

Sadna in vinska letina na Štajerskem. Piše se nam: Sadna letina na Štajerskem obeta vkljub trajni suši od sredi maja pa do sredi julija postati vendar prav dobra in tudi kvalitativno ne bode slabša od lanske. Stanje vinogradov je prav dobro ter bode vinska letina letos v obse in v vsakem oziru — saj po uradnih poročilih izborna.

Veleposestvo je na prodaj med Mariborom in koroško mejo, kakor poroča »Domovina«. Mera 68 oralov, med njimi 60 oralov gozda, drugo so travniki, njiva in sadonosniki. Poslopja so velika. Izvršuje se tam gostilniška obrt, trgovina z lesom, vinom in žitom, ter se nahaja tudi stopa za čreslo, ki se ga proda vsako leto čez 20 vagonov. Tudi sta na posestvu žaga in mlin. Cena zelo primerna, posestvo 20 minut od železniške postaje.

Dunajska občina odklonila hrvatski spis. Pod tem naslovom piše puljski »Omnibus« sledeče: Teh dni je občina Starigrad v Dalmaciji poslala dunajski občini uradni dopis. Dunajska slavna občina ga je enostavno odbila, ne da bi bila odprla kuvert, a to radi tega, ker je bil naslov napisan hrvatski. Tako naj postopajo vse naše občine, kadar jim z Dunaja pošiljajo nemške dopise. Klin s klinom!

Dvakrat poročen z eno in isto ženo. V soboto zjutraj je poročil Anton Malacora, krmar v Ajelu na Goriškem v drugi svojo lastno ženo Lenko, roj. Zamar, tudi iz Ajela, s katero je imel že dva otroke. Prvič se poročila pred štirimi leti, a v zadnjem času se je pa dokazalo, da sta v sorodstvu, ki zabranjuje poroko brez cerkvene dispensacije, radi česar se je izrekla poroka cerkveno neveljavna. Ker se imata oba prav rada, sta napravila potrebne korake za dispensacijo in sta se, kakor rečeno, v soboto v drugi venčala. Kaj takega se pač težko kje dogodi!

»Sokol v Brežicah« priredi v nedeljo, dne 9. septembra veliko javno telovadbo in narodno slavnost s prijaznim sodelovanjem »Sokola Krškega« na senonatem vrtu »Narodnega doma«. Na sporedu je tudi nastop ženskega oddelka in naraščaja brežiškega Sokola. — Po končani telovadbi, ko zažari vrt v dnevno-svetli luči, ko zavlada povsod neprijetna živahna zabava, zateče se mladi svet v plesnodvorano. Ker se je storilo po možnosti vse, da ostane ta prireditve vsakemu obiskovalcu v trajno prijetnem spominu, pričakuje se mnogobrojnega obiska, zlasti od zvestih naših sosedov iz Posavja in Bizeljskega. Kdor hoče torej preživeti v nedeljo nekaj prijetnih uric v domači in neprislilni zabavi, kogar zanima napredek in delo brežekega Sokola, kdor želi, da odnese naše kmečko ljudstvo tem svetlejši plamen narodne zavednosti v svojem srcu od te prireditve, ta naj pohiti v Brežice. Začetek veselice ob 4 popoldne.

8dnevni izlet na razstavo v Prago priredi »Trgovsko-obrtno društvo z Goriškega« dne 13. t. m. (in ne 8. t. m.) Čas za prigrisatve je le še do 9. t. m. ter priporočamo, da te zopetne in ugodne prilike ne zamudi nihče, kdor more žrtvovati za svojo izobrazbo in zabavo znesek 125 K. — S tem zneskom je plačana vožnja v Prago in nazaj, prenočnina za ves čas v Pragi, hrana, kosilo in večerja ter vstopnine na razstavišče, k zabavam, vožnja po Vitavi v Melnik in nazaj ter druge zabave, ki so obsežne v spodaj podanem načrtu. Izletnike vodijo že od tod dobri poznavalci Prage in razstave. Istotako preskrbe razni odseki udeležencev vse udobnosti, tako, da so izključene vse neprijetnosti dolge vožnje in bivanja

v tujem mestu. Pripominjamo, da je čas izleta z ozirom na dva zaporedna praznika in na praznik cesarjevega rojstva 18. t. m., ko se bodo vršile velike jubilejne slavnosti na razstavišču, posebno ugoden za poset razstave.

Umrla je včeraj gospa Marija Tosti, rojena Praprotnik, soproga načelnika gostilničarske zadruge, 53 let stara. Pokojnica je bila iz znane Praprotnikove rodbine ter vsled svoje dobrosrčnosti splošno znana. Pogreb bo jutri ob 5. popoldne iz Čevljarske ulice. Blag ji spomin!

Žrtve duhovske hudobije. Iz Škofje Loke se nam poroča: Zvest pristaš narodne napredne stranke, Gašper Maher, je danes preminul. Mož je užival po celem Gorenskem velik ugled kot izborni kovač in skušen zdravnik živine. Dosihdobi član vseh naprednih društev, je bil Maher glavni steber pri vodovodnem in gasilnem društvu. Njegovo napredno mišljenje mu je nakopalo bojot loškega samodržca Sinkovca. Sinkovec, ta zaznamovani tat na časti, ga je pred leti strahovito preganjal in blatil po „Slovenca“, kar je Gašperjevi obrti na vedno hujšanje škodovalo. Mož se je žutil preganjanega in ta blodnja ga je poglajala v smrt. Gašper je bil neupoln, zvest svojim načelom. Ločani ga bodemo pogrešali, pogrešali bodemo njega delavnost in prosep mesta in razširjevanja naprednosti. Čast njegovemu spominu!

Morskega volka, dolgega 3/4 metra, so ribiči 29. m. m. ujeli blizu Cerkevne.

Policija v Pulju se podzrži že meseca septembra in prevzame nje vodstvo policijski nadkomisar Gringer.

Mrtvo so našli slabomno Antonijo Lešnik iz Raven pri Vranskem. Kakor smo poročali, izginila je 2. julija z doma in je ni bilo mogoče nikjer več dobiti. Dne 26. julija je pa šel posestnikov sin Vanek v gozd „Kozica“, kjer je blizu poti silno smrdelo. Našel je tam, odkoder je smrad prihajal, Lešnikovo vso gnilo. Revica je najbrž padla vsled napadle božjasti z visokine in se ubila.

Grozde na Vipavskem se je pričelo letos izvanredno zgodaj mehati. Že 20. julija je bilo na zgodnejših trtah dokaj mehkih grozdov, vsled česar upajo Vipavci pridelati letos izredno dobro kapljico.

Narodno nevarnost za nemški Celovec so pomenile dvojezične peronske vstopnice na celovškem kolodvoru, ki so se pomotoma vložile v dotični avtomat. Nemški listi so takoj zagnali silen vrišč o „izzivjanju“ itd. Nekaj smešnega je to, a ima za nas Slovence tudi svojo poučno stran. Kdaj bomo mi Slovenci tako narodno dosledni?

Slovenska šola v Aleksandriji. Kakor smo poročali svoj čas, ustanovili so Slovenci v Aleksandriji v Egiptu letos slovensko šolo. Obiskovalo jo je 23 učencev in učenk. Avstrijska vlada je dala šoli 1250 K ustanovnine in 250 K letne subvencije.

Trije otroci zgoreli. Pri Sv. Duhu pri Solčavi je gorelo pretekli teden pri posestniku Jamniku. Zgoreli so tudi trije otroci, ki so zakurili v — škodnju.

Razpuščeno društvo. Tržaško namestništvo je razpuščilo italijansko društvo „Fascio giovanile“ v Gorici.

Premestitev v višje razrede aktivitetnih doklad. V II. razred aktivitetnih doklad drž. uradnikov pridejo poleg Ljubljane Celovec, Gorica in Pulj, v III. pa Celje, Voloska in Opatija.

Državna subvencija. Kmetijska družba kranjska je dobila za drugo polovico tekočega leta 4000 K državne podpore za družbino sadijarske šole v Ljubljani, za prireditve sadnega sejma v Ljubljani in za vzdrževanje poskuševalne in vzorne kleti v Ljubljani.

Talijo za rešitev življenja v znesku 52 K 50 v je dobil Anton Baznik, voznik v Mrtvicah, ker je rešil 12letnega pastirja Josipa Bogolina, da ni utonil.

Smrtina nesreča. V Zagorju je pri razstrelbi kamena v kamnolomu priletela skala nekemu hrvaškemu delavcu na glavo s tako silo, da ga je na mestu ubila.

Ljudska veselica v Trebnjem ob priliki ustanovitve „Podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za Trebnje in okolico“ se vrši v prid družbe 23. avgusta. Natančni spored se naznani pozneje.

K grozovitemu umoru v Trstu se poroča, da bo preiskava, ki je proti Föderanspergu v polnem teku, trajala najmanj 6—8 mesecev in da bo obravnava morda šele čez leto dni. Prišel je sedaj na dan tudi neki grdi čin, ki ga je izvršil Föderan v Bohinjski Bistrici. Bil je tam o Božiču lanskega leta in se predstavljal povsod kakor zastopnik neke velike zakladne tvrde. Posrečilo se mu je izmisliti nekoliko denarja raznim tr-

govcem in gostilničarjem, ki so mu dali naročila. Föderan je tudi zalenoval neko hišno hotela, kjer se je nastanil, in jo povabil na sprehod po kočiji ob jezeru. Ali parček se je kmalu povrnil; adi se, da se Föderanu ni posrečilo, izvršiti svoje pohotne ali morda še hujše namene. Kljub temu se ni vdal. In ko se je deklica hotela zapreti v svojo sobo, je Föderan pogretnil revolver in ji zapretel, da jo ubije, ako se ne vda njegovi poželjivosti. A mnogo oseb je prihitelo na vpitje deklice in Föderan je bil razorožen, ne pa brez težave, ker on je bil kar besen in razbijal šipe, stolice in sploh vse, kar mu je prišlo pod roko. Ko se je pomiril, je prosil ljudi, naj ga ne naznanijo policiji, in je šel naravnost na postajo, kjer je do prihoda tržaškega vlaka spal tri ure na klopi v čakalnici.

Solčne poge. Ob centralnem solnčnem meridianu se danes nahajajo tri mogočne skupine peg, ki tvorijo podoben pravokotnega trikotnika. Vseh peg je približno štirideset, in ena sama skupina sestoji iz dvajset večjih ali manjših peg. Na vzhodnem solnčnem robu se pojavljati dve mali pegi, kot predznaka kakšne večje skupine. Kakor se kaže, sedanjí maksimum peg še ni pojenjal, in se solnce še vedno kaže v vsej svoji izvanredno močni aktiviteti.

Čevljarska zadruga naznanja svojim gg. članom, da bo prihodka obdobja seja dne 9. avgusta ob 10. popoldne v gostilni G. Zabuškova, Breg št. 1. Vsi gg. mojstri, ki imajo svoje vajence oprostiti, naj jih ta dan oproste, in vsi tisti, ki imajo vajence prigrasiti, naj to tudi pri ti seji store. Preizkušnje za pomagalec se bodo vršile, ko se jih bode zadostno število prijavilo; glede informacij blagovolijo naj se gg. člani zglasiti pri načelnstvu.

Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarni „Evropa“ ima od danes do petka sledeči velenimiv spored: Zamenjana naročila. (Smešno). Plovljenje lesa v Morvanu. (Interesantno, naravni posnetek). Ljubosumni ženini. (Krasna projekcija, žaloigra v 18 slikah). Čarobni robec. (Krasna projekcija v barvah). Zet na poizkušnjo. (Smešno).

Kinematograf „The Wonder Bio“ v Lattermannovem dreveredu ima danes in jutri nov velenimiv spored, iz katerega je posneti sledeče točke: Vožnja po Dunaju. Požar po noči. Pristen posnetek orjaškega požara v Kodanju 1907. The great Steeplechaise. Ameriška konjska dirka. Bernardinski psi. Razne zabavne točke. Potovanje na zvezde. Serija je vrlo zanimiva in je program prav izbran. Začetek vselej točno ob pol 9. zvečer.

Aretovana je bila včeraj 20letna brezposelna služkinja Marija Königova iz Starega loga pri Kočevju, katere je, kakor smo že poročali, jemala špezijsko blago v raznih trgovinah na ime bivših svojih gospodarjev. Aretovanka je tudi včeraj hotela poskusiti svojo srečo v družbi neke Marije Bossleyeve pri trgovki Mariji Grgovičevi na Dolenjski cesti, hoteč izva-bití različnega blaga, nakar je prišel stražnik in jo aretoval. Königovo je iskalo sodišče že preje zaradi tatvine in goljufije.

S ceste. Včeraj zvečer je na Marije Terezije cesti aretoval policijski stražnik Marijo Kličkovo s Stajerskega zaradi prepovedanega povratka v mesto. Ko je to opazil njen oboževalec, Josip Schweiger iz Šiške, je stopil pred stražnika in zahteval, da se mora ženska takoj izpustiti. Med besedičevanjem se je nabralo okoli njih nekaj občinstva in to priložnost je Kličkova porabila in izginila med množico v Šiško. Schweiger se bode vsled svojega junaškega čina zagovarjal pred sodiščem.

Poljski tat. Danes ponoči je prišel nek neznanovčnik na Miklošičevi cesti št. 20 na ondodni vrh hišnika Petra Guzolja in mu pokradel za 8 K krompirja in fižola. Vrh tega je tat še po vrtu vse razmetal.

Delavsko gibanje. Iz južnega kolodvora se je včeraj odpeljalo v Ameriko 16 Slovencev, 15 Lahov se je odpeljalo iz Rudolfovega v Kormin, 12 Slovencev pa se je odpeljalo na Nemško.

Izgubljeno in najdeno. Vdova g. Emilija Lehmanova je izgubila zeleno rižasto ruto, vredno 5 K. — Delavka v tobačni tovarni Marija Kunstljeva je izgubila črno denarnico z manjšo vsoto denarja in zlat prstan z modrim kamnom, vreden 4 K. — Izgubljen je tudi črn napol svilnat dežnik z zakrivljeno kljuko, vreden 8 K. — Zasebnica Lina Turkova je našla bel solnčnik.

„Društvena godba ljubljanskega“ koncertuje danes zvečer pod osebnim vodstvom gosp. kapelnika Vasilava Talicha na vrtu hotela „Ilirija“ (Kolodvorske ulice). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

„Društvena godba ljubljanskega“ koncertuje jutri v četrtek,

dne 6. avgusta pod osebnim vodstvom g. kapelnika V. Talicha v „Sviciariji“ od 6. do 10. zvečer. — Vstop prost.

Drobne novice.

— Velikanski požar v Britiški Kolumbiji je uničil dosedaj že več sto štirinajskih milj gozdov, sredi teh pa je popolnoma zgorelo 7 mest in velikih naselbin. Zgorelo pa je tudi najmanj 800 oseb, večinoma rudarji in drvarji. Škoda znaša približno 50 milijonov. Požar divja nezdržema naprej ter ga ne bo mogoče ustaviti, ako ne pride dež.

— Zaradi ljubosumnosti je zabodla v Benetkah bogatega trgovca Jos. Bellana njegova mlada žena.

— Umrl je v Lomnici na Češkem bivši mladočeški državni poslanec Doležal.

— Bogata beračica. V Ustju je umrla po celem mestu znana beračica Marija Matauš, ki pa je zapustila nad četrt milijona kron, ki si jih je bila v teku let naberačila.

— Nesreča na železnici. Blizu Karanšebesa na Ogrskem je na novo grajeni železnici skočil vlak s tira. Strojevodja in trije delavci so mrtvi, mnogo delavcev je bilo hudo ranjenih.

— Za kugo je zbolel v Litomeri-

cah sin nekega brodarja. — Pruski princ Joachim Albreht, ki se je oženil z bivšo pevko, je prošil, da sme izstopiti iz rodbinske zveze Hohenzollernecev.

Telefonska in brzajavna poročila.

Eksplozija v Celju.

Celje, 5. avgusta. Snoci se je prigodila v hiši ravnatelja celjske deške šole, Bobisuta silna eksplozija. V hiši ima klet trgovec Josip Matič. Zvečer je šel hlapec z gorečo svetilko v klet po vino. Komaj je stopil v klet, se je vnel sod petroleja in s strahovitim pokom eksplodiral. Hlapec je padel na tla in se onesvestil. Kasneje so ga našli opečnega, napol mrtvega ležati v kleti. Slaščičar Petriček je bil med tem na stopnicah, ki vodijo v klet. Eksplozija je bila tako silna, da se je stresla vsa hiša. Petrička je vrglo s tako silo ob steno, da se mu je zlomila leva roka. Ogenj iz kleti se je z nenavadno hitrostjo razširil do prodajalne, kjer je jelo vse vprek goreti. Gasilci in 260 vojakov tukajšnjega 87. polka je po silnem naporu v 3 urah pogasil ogenj. V kleti so bile tudi eksplozivne tvarine in je le sreča, da se niso vzele tudi te.

Manifest Sandanskega.

Solija 5. avgusta. Vodja bolgarskega revolucionarnega gibanja Sandanski je izdal na narod manifest v katerem poziva bolgarske četnike, naj odlože orožje in se sporazumejo z Mladoturki. Sandanski roti svoje rojake, naj se ne dajo zapeljati od agitatorjev iz kneževine, ker so ti nasprotni svobodni Macedoniji.

Novi veliki vezir.

Carigrad 5. avgusta. V dobro poučenih diplomatskih krogih se zatrjuje, da bo za naslednika Said paše imenovan Ferid paša, prejšnji veliki vezir.

Srbski častniki pri turškem poslaniku.

Belgrad 5. avgusta. Te dni so bili načelniki srbskih čet v Stari Srbiji in Makedoniji pri tukajšnjem turškem poslaniku Fetih paši. Sporočili so mu, da bodo srbske čete prenehale z revolucionarno akcijo in da bodo Srbi obdržali orožje zgolj v svojo osebno varnost in obrambo.

Uradni turški list.

Carigrad 5. avgusta. Včeraj je izšla prva številka turškega uradnega lista. List se imenuje „Takvini Vekaji“.

Tožen turški list.

Carigrad 5. avgusta. Veliki vezir je odredil, da se ima uvesti sodna preiskava proti listu „Resiniah Gazetta“ radi nekega članka, ki je bil naperjen proti novemu ministarstvu.

Bog Schein paše.

Carigrad 5. avgusta. General Schein paša, poveljnik orožništva na otoku Rodi, je pobegnil in si poiskal zavetja v italijanskem konzulatu. Zakaj je general pobegnil, ni znano.

Ustava še ni povsodi proglašena. **Carigrad** 5. avgusta. Ustave še v raznih pokrajinah niso razglasili. V Arabiji na primer še javnost ni česar ne ve, da je bila dana ustava. Nekatero oblastí ustave niso proklamirale, ker so nasprotno mladoturškemu gibanju.

Zeppelinov zrakoplov.

Olenheim 5. avgusta. Zeppelinov zrakoplov se je včeraj tu mirno in brez vseh zaprek spustil na tla. Pričakovala ga je nepregledna množica, ki je Zeppelina pozdravljala s „hoch“

klci. Ko je bil zrakoplov že na tleh, je množica zapela „Deutschland, Deutschland über alles.“ Ob mraku se je Zeppelin zopet dvignil med navdušenimi ovacijami občinstva ter odplul proti Mainu. Med gledalci so bile tudi cesarjeve sestre. Zrakoplov je plul preko Niersteina, Mannheima proti Stuttgartu. Pri Eohsterdingenu se je bil zopet spustil na tla, ker mu je baje zmanjkalo plina. Iz Friedrichshafna so poslali 3 vagone plina, iz Stuttgarta pa 2 stotniki pionirjev, da pomagajo Zeppelinu pri popravilu zrakoplova. Poprave bodo danes do šestih končane.

Gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica v Kamniku.** V mesecu juliju 1908 je 159 strank vložilo 36.859 K 84 v, 138 strank dvignilo 29.101 K 07 v, 6 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 5600 K, stanje hranilnih vlog 1.692.166 K 69 v, stanje hipoteknih posojil 1.287.242 K 58 v, denarni promet 186.612 K 69 v.

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** V mesecu juliju 1908 je 287 strank vložilo 88.675 K 98 v, 256 strank dvignilo 75.410 K 83 v, 32 strankam se je izplačalo posojil 47.500 K—v, denarni promet 575.791 K 88 v.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu.** V mesecu juliju 1908 je 291 strank vložilo 133.139 K 62 v, 299 strank dvignilo 102.064 K —v, torej več vložilo 31.075 K 62 v 5 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 4900 K —v, 319 menic se je ekskomptovalo za 104.171 K —v, stanje vlog 3.343.141 K 39 v, denarni promet 574.707 K 55 v. Vseh strank je bilo 1276.

Narodno zdravilo. Iako se sme imenovati bolesta utešujoča, mišice in živce krepujoča, kot mazilo dobro znano „Mollova francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 1-90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepart, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 2 30—10

1. 2699 Rogaški nareja apetit, pospešuje prebavljanje in ureja odvajanje. „Tempel-vrelec“

Foulardna svila

od 75 kr. do gl. 3-70 meter za bluze in obleke. Franko in brezplačno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. **Tovarna za svilu Henneberg, Zürich.** 2 90—5

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.
3002—14

Seydlin
Najboljše kozm. čistilo za zobe

Dobiva se povsod.

Izdeluje:
O. Seydl
Stritarjeva ulica 7.

Kemik dr. ing. Hirsch, Olomuc. Kemično-tehnična preiskava je izpričala, da je „Seydlin“ prav izvrstno uporabna ustna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se z njo lahko razkužuje. 6

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljšo priznana Tanno-chinin tinktura za lase

katera okropuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodoma 1 krona. Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specijalit. najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod l. t. d.

Dož. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Rosljova cesta št. 1. poleg novegrajenega Fran Jožefovega jubil. mesta. 15—30

Darila.

Za družbo sv. Cirila in Metoda. G. M. Ambrožič v Novi Sušici 10 K, mesto venca na krsto g. A. Švigliu iz Kočljeka. — Konjiški Slovenci prebitek kresa 21.10. — G. Jos. Küssel v Radečah, nabral pri godovanju g. Ane Umekove 4 K. — Kegljarski klub ljubljanskih poštinih uradnikov v Trzinu na obisku tovariša oskrbnika Zadnika izročil mu diplomu častnega članstva 3 28 K. — G. Viljem Mazi nabral v veselji družbi v „Zatišju“ 3 42 K. — Trgovski sotrudniki na fantovščini g. Torya 17 K. — Skupaj 64 74 K. — Srčna hvala! — Živel!

Zahvala.

Podpisano tolovadno društvo „Sokol“ v Trzinu se s tem kar najprilicneje zahvali vsem onim, ki so prihiteli ob blizu in daleč na dne 26. julija 1908 v Pristavi pri Trzinu v prid tolovadnice vsrčečo veselico, katere je v gmotnem in moralnem oziru kar najslajnejše uspela in pokazala, da uživa naš „Sokol“ iskrene simpatije vseh zavednih Slovencev. Zlasti pa bode izrečena najtoplejša zahvala velenjenim tržaškim Slovcem: gospema Zadnikovim in Cizlovim, dalje gospicam Heleni in Josipini Debevčevi, Anici Kilarjevi, Dorici in Anici Klofutarjevi in Anici Mallyjevi, ki so neumorno stregle posetnikom. Hvala pa tudi Vam bratje Sokoli iz Ljubljane, Šiške, Kranja, Radovljice in Jesenice za bratsko udeležbo in javni nastop. Na zdar!

V Trzinu, dne 4. avgusta 1908.
Ivan Mally, t. č. tajnik. **Karel Mahkota,** t. č. starosta.

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 308. Srednji sradni tlak 736-9 mm.

avgusta	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebe
4.	9. zv.	737-2	18-3	sl. szah.	jasno
5.	7. zj.	736-7	13-8	sl. jug.	„
6.	2. pop.	733-5	26-8	sr. jzah.	„

Srednja včerašnja temperatura 18 4°, norm 19 6°. Padavina v 24 urah 0 0 mm

Janko Verbič, knjigovodja, naznanja tužnim srcem vsem sorodnikom in v znanem vsem sorodnikom in v znanem v noči 2. t. m. preminila iskreno ljubljena, nepozabna soproga, gospa 2709

LEJA

Prerano umrli ohranite blag spomin.

V Talu, dne 4. avgusta 1908.

2712

S tužnim srcem naznanjamo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znanec žalostno vest, da se je Vsemogočnemu vzdvidlo poklicati v večnost našo nepozabljeno soprogo, oziroma mater, staro mater, sestro, teto, taščo in s. k. in. gospo

Marijo Ano Tosti roj. Praprotnik

ki je po dolgem in mučnem trpljenju, previdena s sv. zakramenti in v popolni tolažbi dne 4. avgusta ob 3/6. popoldne v 54. letu starosti zaspala v Gospodu.

Pogreb bo v četrtek, 6. avgusta ob 5. popoldne iz hiše žalosti, Čevljarske ulice št. 1 na pokopališču k Sv. Križu.

Blag ji spomin!

V Ljubljani, 4. avgusta 1908.

Ivan Tosti, soproga. — **August Tosti,** sin. — **Gusti Tosti** roj. Roscher, s. neha. — **Marija Renata Tosti,** vnukinja in ostali sorodniki.

Globoko potni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec pretržno vest, da je naš dobi soprogo, oziroma očca, brata in stric, gospod

Gašper Maher

posestnik, kovaški mojster itd. danes ob 6. zvečer, previden s tolažili sv. vere, mirno zaspal v Gospodu. Pogreb nepozabnega rajnika bo dne 6. avgusta ob 6. popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče. Sv. maše zadušnice se bodo služile po raznih cerkvah. 2714

Škofja Loka, 4. avgusta 1908.

Žalujoči ostali.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Zahvala.

2707

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki se nam je izkazalo ob priliki prebride izgube našega iskreno ljubljene soproga, oziroma očeta, starca očeta, prastarega očeta, brata in strica, gospoda

Franca Jamnika zasebnika

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo vsem sorodnikom in znanec ter vsem udeležnikom pogreba, ki so tako pripomogli ublažiti našo veliko žalost.

V Ljubljani, 5. avgusta 1908.

Žalujoči ostali.

Spretni agenti

ki bi obiskovali privatne odjemalce, se iščejo v vseh krajih. Prav dobičkanosno in stalno opravilo. Velika provizija ozir. stalna plača. Ponudbe na W. Wiesmaier, Hauptpost-Ingerad Monachovo (München L.). 2648-4

Naprodaj jo:

velika kletka v dve nadstropji z devetimi oddelki in z vsemi notri se nahajajočimi različnimi živalmi, in sicer: 1 lisica, 3 sokoli ali skobci, veliki; 4 lepe sove, 7 postolk, 2 kavki, 1 veverica, različni golobi in zajci. 2710
Vse to se proda po zelo nizki ceni pri štetanu Bergantu na Dunajski cesti 10, na dvorišču tvrde Schneider & Verovšek.

Učenec

se sprejme takoj v špecijsko trgovino. Več se izve na Sv. Petra cesti v Ljubljani. 2700-1

Kupi se še dobro ohranjena prodajalniška oprava za trgovino z mešanim blagom. Kdo, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 2705-1

Psi bulldoggi

prave pasme, osem tednov stari, se prodajo. 2652-2
Dragotin Pogačnik, hradeckega vas št. 24. (pod Golovcem).

Razne prevode

iz nemščine v slovenščino cirkularjev, pisem in drugih tiskovin oskrbi ceno v tej stroki izvešban uradnik. Naslov v upravništvu „Slov. Naroda“.

Sprejme se takoj v trajno delo kleparski pomočnik.

Franjo Morhar 2702-1
kleparski mojster, Tržaška cesta 12.

Pristen domaći „malinovec“

najboljše vrste, prodajata po niski ceni brata Kavčič, Dobropolje na Dolenjskem. 2701-1

Stanovanje

z 2 sobama in pritlikino se odda za novembrov termin na Tržaški cesti št. 13. 2698-1

Na prodaj sta 2 nova mešna okovana 2662-2
soda iz hrastovega lesa.

Držita 52 1/2 in 32 hl. — Zadnja cena hektolitra je 8 K. Naročila sprejema Josip Moritz, sodar na Vidmu pri Krškem.

Zvestega, pridnega hlapca

h konjem sprejme takoj v službo A. Demicel, Zagorje, St. Peter, Kranjsko. Plača po dogovoru. 2697

Na Starom trgu št. 15 v Ljubljani, II. nadstropje se odda s 1. novembrom 2671-2

stanovanje

s 4 sobami, kuhinjo in s pritlikinami. Več pove lastnica v I. nadstropju.

Notarski kandidat

se sprejme. Vstop čimprej. 2668-2
I. IVO BAKOVNIK
o. kr. notar v Metliki.

Lovski pes

(herman) grifon, trde dlake, bel, s rjavimi lisami, odresanim repom, ki eliši na ime „Bel“, se je zatekel. 2715-1
Odda naj se proti nagradi na Mostah pri Keravnih pri gospodu Gasparju Notarju

2 lepo mobilirani mesečni sobi

se oddasta takoj. Dalje je napredaj narodna zlata avba. Poizve se na Elizabetni cesti št. 6 v Ljubljani. 2708-1

Sprejmeta se takoj sanesljiv

nočni vratar hotelski sluga

NIGRIN

najboljše mazilo za čevlje daje najlepši blesk in ohranja usnje stanovitno NIGRIN je z zdravstvenega stališča toplo priporočati, ker NIGRIN usnja tudi ob neprestani rabi ne zapre neprodušno, torej ne zabranjuje izhlapevanja nog. 809-23

Napredaj povsed.

St. Fernolenti, Dunaj, c. in kr. dvor. dobavitelj

The greatest Bio-Theater of the world. 2703
Danes, 5. In jutri, 6. avgusta velika predstava

predstava

v Lattermannovem drevoredu Vsake tri dni nov spored. Izvleček iz sporeda:

IL del ces. jubil. izpraveda. Poklonitev otrok pred cesarjem v Schönbrunn. — Vojna po Dunaju. — Požar po noči. Pristni posnetek orjaškega požara v Kodanju 1907. Ameriška konjska dirka. Živi kip. Litiputanski ples. Ihler rokoborec. — Bernhardinski pal. — Fotovanje na zvezde. Fantastiški prizor po Jules Vernu. V barvah

Jubilejni spored zadnje tri dni. Vsak dan predstava. Začetek ob poln 9. zvečer. — Ob nedeljah in praznikih tudi popoldne ob 4. uri.

Cene: Loža za 4 osebe 6 K; fotelj 1-20 K; I. prostor 1-20 K; II. prostor 80 v.; III. prostor 60 v.; IV. prostor 40 v.

L. Geni ravnatelj. M. Gavrilc poslovođa.

Kompanjon se išče.

Gospod, trgovsko izobražen, s nekaj tisoč kronami kapitala, se išče kot kompanjon za jako dobičkanosno trgovino. Ponudbe s navedbo koliko kapitala bi imel na raspolago, naj se pošljejo pod „Lepa prihodnost“ do 15. avgusta na uprav. „Sl. Naroda“.

Notarski kandidat

se sprejme, ki zna laško in precej dobro hrvaško, išče mesta. 2695-1
Cenjeni dopisi pod „Dr. X.“ na uprav. „Slov. Naroda“.

stanovanje

Za november se odda na Miklošičevi cesti št. 6
obstoječe iz treh sob in pritlikin. Več tam. 2711-1

Ženitna ponudba.

Železnični uradnik, star 27 let, lepe zunanosti, simpatičen, srednje postave, premožen, z lepo prihodnostjo, želi znanja z izobraženo in premožno gospico. Peuke imajo prednost. Le resne ponudbe s sliko, ki se takoj vrne, je poslati do 22. avgusta t. l. na naslov: „Uran 27, Trst, posta restanta“. — Tajnost je jamčena. 2696-1

Gostilna

v lepem kraju na Dolenjskem v sredi trga, tik cerkve in v bližini železniške postaje, se da takoj v najem. V trgu je sedež c. kr. uradov in tovarov. V tisti hiši so tudi lepi prostori, pripravljeni za vsako trgovino in manjši lokali za oddati.

Dotična vprašanja naj se pošljejo na uprav. „Slov. Naroda“ pod „300“. 2617-3

Sprejemem takoj vajenca

ki ima veselje za brivsko obrt. MILAN HAJDIN, brivec Jesenice-Fužine, Gorenjsko. 2646-3

Lepo stanovanje

v II. nadstropju s 3 sobami in pritlikinami se odda takoj v najem v Levstikovih ulicah št. 13. 2690-2

Spreten prodajalec in izurjen oranjer izložb

galanterijske, pletilne in modne stroke, star 19 let, Čeh, zmožen nemščine, ki bi zaradi priučjenja slovenščine delal prvi čas za hrano, išče mesta. Ponudbe pod „prodajalec“ na uprav. „Slov. Naroda“. 2694-1

!Peki!

Proda se iz proste roke dobro vpeljana

pekarija s hišo

ki se nahaja ob glavni cesti v Lescan na Gorenjskem. Hiša stoji blizu kolodvora in blizu tam, kjer se je ravno pričela graditi nova pivovarna, ter obeta lepo prihodnost. V hišo je napeljan vodovod. 2659-3
Podrobnosti pri lastnici Ivani Mihelič v Lescan na Gorenjskem.

Za vsako ceno prodajam
od 1. do 15. avgusta 1908
vsa letna oblačila za dame, gospode, dečke in otroke.
„Angleško skladišče oblek“
O. BERNATOVIČ
v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

Službeni razpis.

občinskega tajnika

v Bovcu z letno plačo 1320 K. Prosilec je dokazati, da so sposobni za tajniško poslovanje in da so v govoru in pisavi zmožni slovenščine in nemščine. Prošnje z vsemi potrebnimi dokazili, med katerimi tudi o dosedanjem službovanju, starosti, navedenem vedenju, je predložiti

do konca avgusta 1908

podpisane županstvu, katero daje na zahtevo tudi podrobnejša pojasnila o službenih pogojih. — V Bovcu se nudi morda prilika tudi za postranski zaslužek.

Županstvo v Bovcu dne 30. julija 1908.

Župan: A. A. Mlekuš.

Razpis.

Za preložitve okrajne ceste Zatičana-Erka pri Muljavi in Gabrovici ter za korekturo doželne ceste pri Gabrovici na okroglo 15.800 K oziroma 4800 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom

javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoča ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo do

15. avgusta 1908, do dvanajstih opoldne

podpisane cestnemu odboru. Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, dopolniti je zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe okrajne in deželne ceste pri Muljavi in Gabrovici“.

Ponudbi mora biti dodana izrečna injava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brespogojno ukloni. Razven tega je dodatki kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurani ceni.

Cestni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, raspisati novo ponudbeno razpiso.

Narči, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri podpisnem okrajno cestnem odboru. 2628-2

Okrajnocestni odbor v Višnji gori.

Najnovejše bluze svilnate, batistne, čipkaste, volnate in iz modnega blaga, damski klobuki najnovejše mode moderni pasovi, damski in otroški predpasniki, spodnja krila, ovratniki in kravate. Dalje priporoča svoje bogato zalogo domačega dela tudi po meri in po najnižjih cenah.
F. Just-Maschke
Ljubljana, Židovske ulice št. 3. 2252-7

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 323 milijonov kron.

Poslovni izkaz zavarovalnega oddelka na življenje.

	meseca julija 1908	od 1 januarja 1908
Vložilo se je ponudb	2146	11935
za zavarovano vsoto	K 14.263.497-19	K 92.702.652-40
Izgotovljenih polic je bilo	1881	10236
za zavarovano vsoto	K 11.681.110-77	K 79.410.989-29
Naznanjene škode znašajo	K 787.271-15	K 5.599.149-64

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1908. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.	Dohod v Ljubljano juž. žel.
5-50 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica, d. ž., Trst c. kr. drž. žel. (ob nedeljah in praznikih do Trbiča).	6-56 jutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiča, Jesenice, Gorice, Trsta, Tržača.
7-05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Praga.	8-34 jutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplje, Rudolfovega, Grosuplja.
7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplje, Kočevje.	11-22 predpoldne. Osebn. vlak iz Praga, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico in Trbič, Gorice drž. žel., Jesenice, Tržača.
9-26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.	2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplje, Rudolfovega, Grosuplja.
11-28 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.	3-56 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiča, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenice, Tržača.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplje, Kočevje.	6-50 zvečer. Osebn. vlak iz Praga, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Jesenice.
2-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.	8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplje, Rudolfovega, Grosuplja.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplje, Kočevje.	8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiča, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice, Tržača.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.	11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.
10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbič, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).	

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor: 7-28 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik. 9-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik. 7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik. 10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor: 6-45 jutraj. Osebn. vlak iz Kamnika. 10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika. 6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika. 9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in prihodi so označeni v srednje-europejskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Neka večja trgovina v Ljubljani sprejme

trgovskega učenca

s primerno šolsko naobrazbo. 2013

Ponudbe je nasloviti na Slovenske trg. društvo „Merkur“ v Ljubljani (posredovalni odsek).

Malinčev
SIRUP
lekarnarja
Piccolija
v Ljubljani
22715 6
c. in kr. dvornega dobavitelja, pečevega dvornega dobavitelja je izboren prirodni izdelek. Poštni zabojček s 3 kg sirupa se pošlje poštne prosto proti povzetju za 5 K, v sodčkih po 10, 20, 40 in 100 kg sirupa z zavojem vred po 1 K za kg. Sterilizirane steklenice z okoli 1 kg vsebine se prodajajo v Ljubljani po 1 K 60 h. V zabojih po 25 stekl. z zavojino vred v Ljubljani po 1 K 35 h. Naročila po povzetju.

Vodovodi
kanalizacije, kopališke naprave

Inženir - hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
Boštova ulica št. 4. Brzlovi: Lachnik-Ljubljana.

Projekti in izvršitev pri domačih specialni tvrdki (tehn. zveđ. mnenja ob poveritvi gradbe zastoni).

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt s manjšajočimi se vplačili.

„SLAVIJA“
45-89
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 41,335.041.01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430.97 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vseslovensko narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodskih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkvalitetneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje. Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občniskoristne namene.

Slivovka
tropinovec 1296-34
kranjski brinovec

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in rektifikarni sadja
M. ROSNER & Co., Ljubljana
Sp. šlika, poleg Koslerjeve pivovarne.

Vsa 1443-16
parketska dela
prevzema ter da material
JOSIP PUCH
Ljubljana, Gradaške ul. 20.
Ceno! Solidno!

Novost!
Zastonj in poštne prosto naročajte moj novi veliki cenik s koledarjem za vsakovrstna darila, ki je ravno izšel.
FR. ČUDEN urar in trgovec v Ljubljani.

Učenec
s primerno šolsko izobrazbo se sprejme v trgovino s mešanim blagom pri A. Budkoviču v Bohinjski Bistrici 2677 2

Veliko zalogo gramofonov in plošč
tudi s slovenskimi komadi; plošče od 1.80 naprej priporoča
FR. P. ZAJEC, urar
2291 Ljubljana, S. arl trg 26. 11

Josip Reber (Weber)
posestnik in gostilničar v Trbovljah
Justina Reber rojena **Rosem**
2704 poročena.
Ljubljana, dne 5. avgusta 1908.

Velika Priznana najboljša
zaloga oblek za gospode in dečke.
delavnica za izdelovanje oblek po meri.
Stalne, na vsakem predmetu označene cene. Velika zaloga domačega in pristno angleškega blaga.
A. KUNC
Ljubljana, Dvorski trg št. 3.

Krasne BLUZE
največja izbira v svili in drugem modnem blagu tudi po meri. Vsakovrstna krila, perilo in otroške obleke priporoča po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
por. Bučar
STARI TRG št. 28.

Na javni dražbi
se bode prodalo dne 7. avgusta t. l. ob desetih dopoldne v sobi št. 16 c. kr. okrajne sodnice v Ljubljani Ivan Boltovo
posestvo v Štepanji vasi
Novo zidana hiša je pripravna in ima najlepšo lepo za izvrševanje špecerijske trgovine, molarije in trgovine z deželnimi pridelki ter nudi za tako obrt sigurno eksistenco. Hiša in gospodarsko poslopje z vrtom je sodno cenjena na 23.550 K. Ker zamore 2/3 kupnine ostati na I. stavku vknjižene, je omogočen nakup z majhnim denarjem. Pojasnila daje pisarna upravitelja Boltove konkurzne mase
dr. M. Hudnika odvjetnik v Ljubljani.

Oblastveno dovoljena
razprodaja.
Zaradi popolne opustitve trgovine razprodajam vso zalogo blaga, kakor tudi vso prodajalniško opremo za vsako blagu primerno ceno. Nihče naj ne zamudi zares ugodne prilike in naj si hitro nabavi blaga iz moje trgovine. 2563-4
Engelbert Skušek
Ljubljana, Mestni trg št. 19.

Spretna trgovska oseba
v starosti 23 do 26 let, samekega stanu, s popolnim znanjem slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, 2588 2
se sprejme v večji tvernicel.
Natančne ponudbe s fotografijo in prepisi izpričeval pod „W. D. 459“ Rudolfin Messer, Dunaj L. Sebestättle.

Akcidenčna tiskarna.
P. n. občinstvu, slavnim uradom in društvom, zlasti pa gg. trgovcem v mestu in na deželi najljubše naznanjam, da sem otvoril 2644 2
v Ljubljani, na Sv. Jakoba trgu št. 6
pod tvrdko **M. Krovatin**
akcidenčno tiskarno, katero sem opremil z najmodernejšimi črkami in okraski, tako, da mi bo mogoče izvršiti vsako delo lično. Priporočam se torej za vsa v to stroko spadajoča dela, ter zagotavljam, da bodem izvršil vsako naročilo točno in po najnižji ceni. Z odličnim spoštovanjem
M. Krovatin.

Ponudimo vsako poljubno množino:
zidarske strojne opeke, zarezano strešnike (sistem Marzola)
(za privezanje ali pribitje na late, torej popolnoma varne proti nevihtu.)
Portland-cement najboljše vrste, peči, štedilnike in drugi stavb. material.
F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana.
1908 21